

Bodel

KOREA

Landets befrielse, umyndiggørelse og deling

Fra borgerkrig til storkrig

F. N.s medvirken

DOKUMENTARISK REDEGØRELSE

af OLAF FORCHHAMMER

KOMMISSION: NORMANNS FORLAG

»Koreakrigen er også Danmarks krig«
(Danmarks udenrigsminister Ole Bjørn Kraft)

»Det var forvirring drevet til vanvid ikke at anerkende den kinesiske regering, en forfærdende forvirring fra Trumans side at blande Korea og Formosa sammen og den rene politiske barnagtighed at give sig i gang med at lave FN om til et apparat for vesten i den ikke — så — kolde krig.« (Professor ved Oxford univeritet G. D. H. Cole)

Koreakrigen er Danmarks krig! Danmarks udenrigsminister har ret. Vi er gennem Koreakrigen blandet op i et krigsæventyr i det fjerne østen, hvis oprindelse og forløb er vanskelig for det danske folk at overskue, og dog har vi et uafviseligt ansvar for at trænge til bunds i spørgsmålet, om denne krig tjener mål, der stemmer med Danmarks interesser og er ført på en måde, som Danmark kan være bekendt.

Allerede gennem professor Coles udtalelser ser vi synspunkter træde frem, der ganske står i modstrid med den hjemlige orientering gennem klichéer, der er symptomatiske udtryk for vor tabte udenrigspolitiske selvstændighed.

Verserende og kommende stridigheder om olien i Persien og Iran, om herredømmet over Middelhavet og Suezkanalen, koloniale konflikter i Afrika og Asien, bekæmpelsen af undertrykte folkeslags frihedsbestræbelser — alle disse mer eller mindre kolde og latente krige er *Danmarks krige*, som en uoverskuelig og ud fra danske interesser ganske ukontrollabel udenrigspolitik har gjort os til partnere i.

Begivenhederne i Korea er udløbere af en opløsningsproces indenfor FN, hvis oprindelse og udvikling det er af afgørende betydning for os at orientere os i. Stærke kræfter virker for en omdannelse af FN til et verdensomspændende opmarchterræn for en eventuel tredie verdenskrig; lykkeligvis har dette endnu ikke ført til en sprængning af FN, og andre kræfter virker for at opretholde FN som den verdensomspændende fredsorganisation, som dens charta tilsigter — en styrkelse af de sidstnævnte bestræbelser vil falde i tråd med de ypperste traditioner i Nordens udenrigspolitik.

Selv om en lykkelig udvikling nu skulle føre til Koreakrigens afslutning, vil en gennemgang af koreakonfliktens faser fremdeles være symptomatisk med hensyn til den stadig tilstedeværende krise i FN og med hensyn til vor egen udenrigspolitiske orientering i forhold til FN.

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
I Koreas befrielse — landets deling og umyndiggørelse	5
Koreaspørgsmålet for De Forenede Nationer	7
De Forenede Nationers Koreakommision	9
Koreanske politikeres stilling til Koreakommisionen	11
Koreakommisionen kører fast	13
Valget i Sydkorea den 10. maj 1948	15
FNs generalforsamling den 12. december 1948	19
Udviklingen i Korea	21
II Den koreanske borgerkrig	24
III Fra borgerkrig til stormagtsintervention	30
Hvem startede Koreakrigen?	33
USA-intervention	36
IV FN inddrages i MacArthurs og præsident Trumans interventionspolitik	38
Stillingen i FN	38
USA kræver sikkerhedsrådet indkaldt	41
Meddelelse fra præsident Truman om den allerede indledede aktion	46
Var sikkerhedsrådet beslutningsdygtigt?	49
Kommandoordningen	50
V Omkring den 38. breddegrad	52
Debatten i FN's politiske komité	55
Generalerne tager magten	61
VI Kina stemples som aggressor	61
FN-invasjonen i Nordkorea	62
Kinas intervention for FN	65
Vestblokken splittes og genforenes	67
VII Hvorfor?	71

I. KOREAS BEFRIELSE — LANDETS DELING OG UMYNDIGGØRELSE

Koreas deling. De allieredes befrielse af Korea i 1945 gjorde ende på en for landet ulykkelig og ødelæggende periode under fascistisk japansk styre. Et oprør i 1919 var blevet slået ned med hård hånd, og ca. 300.000 koreanere måtte flygte til Sibirien, medens ca. 100.000 flygtede til Kina. Den stærke modstandsbevægelse, som den japanske terrorvælde fremkaldte, udgjorde kernen i de »folkekomiteer«, som efter befrielsen dannedes over hele Korea. På en kongres i Seoul d. 6/9 1945 valgtes »Den centrale folkekomite«, der skulle fungere som en midlertidig regering for hele Korea.

»Befrielsen« af Korea i 1945 var imidlertid foregået på den måde, at området nord for den 38. breddegrad var blevet overgivet til de russiske tropper, medens amerikanerne besatte den sydlige del. Landet var således stadig besat, og befrierne var ikke tilbøjelige til straks at lægge styret i folkets egen hånd; men ved den i Moskva i december 1945 stadfæstede Postdam Deklaration — tiltrådt af USA, USSR, Storbritannien og Kina — vedtoges det, at der skulle etableres en provisorisk, demokratisk regering til genopbygning af Korea som en uafhængig stat.

En kommission bestående af repræsentanter for USA-kommandoen i syd og Sovjet-kommandoen i nord skulle bistå med dannelsen af en sådan provisorisk regering. Den skulle herved samarbejde med repræsentanter for det koreanske folk; men årelange forhandlinger førte ikke til enighed om, hvilke organer der fra koreansk side kunne komme i betragtning. Dette forhold førte til, at kommissionen måtte standse sin virksomhed uden at kunne opfylde sin mission.

Sydkorea. Den 6. september 1945 — inden de amerikanske troppers besættelse af Sydkorea — var der som nævnt på en kongres i Seoul af repræsentanter for alle dele af Korea dannet en koreansk »Folkerepublik« under ledelse af den kendte politiker Lyuh Woon Hyung. Den blev opløst af USAs militære myndigheder, der indsatte en militær administration, i hvilken »Japanese officials vere initially retained«. (Vol. I A/575).

Den amerikanske militærkommando nægtede også at anerkende en provisorisk regering under Kim Koo, der havde ledet den i 1919

oprettede provisoriske regering, der i 1945 var blevet overført fra Chungking til Korea.

Undertrykkelse af venstregrupperne. Den amerikanske korrespondent D. L. Olmstead, der i 8 måneder havde opholdt sig hos den amerikanske militærmission i Korea, karakteriserede dennes kurs som følger:

»Vi omstyrkede folkerepublikens regering, der var blevet organiseret af modstandsbevægelsens kræfter efter kapitulationen. De japanske kollaboratører overlevede ikke blot Japans sammenbrud; men ifølge lister, der blev tilstillet militæradministrationen af folkefronten, befinder mange af dem sig i dag i militæradministrationens tjeneste.«

Til bedømmelsen af de følgende begivenheder er det vigtigt at fastholde denne infiltration med det fascistiske japanske styre gennem deres fortsatte tilknytning til det amerikanske militærstyre i Sydkorea — ikke mindst deres fortsatte tilknytning til politiet, af hvilke godt 5000 tidligere havde gjort tjeneste hos japanerne. New York Tribune betegner militærkommissionens erklæring om bibehold havde erklæret, at han havde til hensigt at overlade tyskerne at administrere Frankrig.«

»ligeså dum, som hvis general Eisenhower ved Paris befrielse erklæret, at han havde til hensigt at overlade tyskerne at administrere Frankrig.«

Medens modstandsgrupperne under den japanske besættelse som ovenfor nævnt i stort tal havde søgt tilflugt i Kina og Sovjetstaterne, havde Syngman Rhees levet som emigrant i USA og der formentlig kunnet knytte både politiske og militære forbindelser. Kim Koo, lederen af det borgerlige uafhængighedsparti, havde i emigrantperioden haft nær tilknytning til Chiang Kaj Shek. (Kaj Moltke).

Novembervalget 1946. Den amerikanske militærkommando nedsatte i november 1946 en lovgivende forsamling, hvoraf den selv besatte halvdelen af pladserne, medens den anden halvdel blev besat ved indirekte valg.

Forud for valget var gået en omfattende strejkebevægelse, der nærmest har haft en revolutionær karakter og var blevet slået ned med hård hånd af politiet og besættelsesmagten.

Den moderate højrepolitiker Kim Kiusic, der senere af general Hodge blev udpeget til medlem af forsamlingen og blev dennes første speaker, klagede til generalen over valget: resultatet var ugyldigt, idet venstrekandidater var blevet »handicapped by current police investigations«. (A/575, s. 9).

Nordkorea. Under disse forhold skærpedes modsætningen mellem Syd- og Nordkorea, hvor valgene til folkekomiteerne havde tilvejebragt en mere alsidig repræsentation bl. a. omfattende 510 arbejdere, 1236 bønder og 1357 funktionærer og intellektuelle (453 kvinder var indvalgt i rådene), og det var under skyggen af dette modsætningsforhold, at den russisk-amerikanske militærkommission den 20/5 1947 efter udenrigsminister Marshalls forslag genoptog sit afbrudte arbejde. Der lod sig imidlertid ikke tilvejebringe enighed om, hvilke grupper af befolkningens repræsentanter der skulle inddrages i forhandlingerne, idet amerikanerne ikke ville indbyde repræsentanter for bondeforbundet og den faglige landsorganisation (hvis medlemstal opgives til henholdsvis 3 og 0,6 millioner), medens russerne ikke ville medtage de højreorienterede grupper med den motivering, at de havde stillet sig imod Moskva-protokollen.

Militærkommissionen kunne under disse forhold ikke nå til enighed, og medens russerne foreslog, at begge militærgrupper skulle forlade Korea i begyndelsen af 1948 og lade koreanerne selv organisere deres styre, foreslog amerikanerne sagen forelagt FN. Syngman Rhees gruppe, der støttede sig til den amerikanske besættelsesmagt, øjnede igennem sagens forelæggelse for det amerikansk orienterede FN mulighed for yderligere støtte til reaktionen i Sydkorea. (jfr. Syngman Rhees s. 10 gengivne udtalelse).

KOREASPØRGSMÅLET FOR DE FORENEDE NATIONER*)

USSRs udenrigsminister afviste i en skrivelse af 4/9 1947 USAs forslag om at forelægge Koreaspørgsmålet for FN under henvisning til, at spørgsmålet i henhold til Moskvaaftalerne henhørte under de 4 kontraherende magter.

*) I det følgende betegnet som FN

Den 17/9 1947 forelagde USA desuagtet spørgsmålet om Koreas uafhængighed for FN med forslag om nedsættelse af en kommission, der skulle overvåge dannelsen af en national regering for hele Korea.

Syngman Rhee's initiativ. Efter oplysninger fremkommet gennem Koreakommisionens afhøringer synes dette skridt foretaget på initiativ af de sydkoreanske højrepolitikere Syngman Rhee og Kim Sung Soo.

Sovjets delegerede i FN hævdede under forhandlingerne, at en fri regering i Korea ikke kunne blive etableret, før de fremmede tropper var trukket tilbage, og foreslog, at der blev tilkaldt delegerede fra såvel Nord- som Sydkorea til deltagelse i forhandlingerne i FN. Da plenarforsamlingens flertal forkastede dette forslag, erklærede Sovjets delegerede ikke at kunne medvirke til nedsættelse af en kommission, der var nedsat uden medvirken af det koreanske folk, og fremsatte deroverfor et forslag om tilbagetrækelse af begge magters militærstyrker i begyndelsen af 1948 og derefter at overlade koreanerne at tilvejebringe en national regering.

Da flertallet tilsluttede sig USAs forslag om at holde valg i Korea under en FN-kommissions kontrol, inden diskussion om troppernes tilbagetrækning blev forelagt FNs plenum, erklærede USSRs delegerede ikke at kunne medvirke; ud fra samme synspunkt vægrede Ukraines repræsentant, der var indvalgt i kommissionen, sig ved at deltage i dennes arbejde.

Plenarforsamlingens flertal gennemtvang således — ikke meget logisk — opretholdelse af russisk besættelse i en del af det område, kommissionen (mod russisk protest) skulle kontrollere.

Den samme uenighed, der havde ført til den russisk-amerikanske militærmissions sammenbrud, gjorde det på forhånd indlysende, at en kommission, der ikke i denne sag repræsenterede et enigt FN, ingen autoritet havde over for det koreanske folk som helhed. Kommissionen kunne som følge heraf hverken få føling med den russiske militærmission i Nordkorea eller med de nordkoreanske folkegrupper.

De nordiske landes standpunkt. De nordiske lande indtog under forhandlingerne i FN i oktober og november det standpunkt

ikke at deltage i afstemningerne om de forslag, der kom til behandling. Bevæggrunden hertil var (ifølge det danske udenrigsministeriums rapport til rigsdagen): »at spørgsmålet, der var en del af fredsslutningen efter krigen, ikke behørte under De Forenede Nationer, men fortsat burde søges løst gennem forhandling mellem de direkte interesserede magter. Heller ikke mente man, at sagen var tilstrækkeligt forberedt for forsamlingen.« (jfr. herved mine bemærkninger s. 44 om generalsekretærens ansvar).

DE FORENEDE NATIONERS KOREAKOMMISSION

Forholdene i Korea. Koreakommisionen kunne begynde sine møder i Seoul i januar 1948. Da Ukraine i overensstemmelse med østblokkens negative indstilling ikke gav møde, kom kommissionen til at bestå af følgende 8 stater: Australien, Kanada, Kina, El Salvador, Frankrig, Indien, Philipinerne og Syrien.

Til trods for at kommissionens noget ensidige sammensætning blev bestemmende for visse betydningsfulde afgørelser (jfr. f. eks. den s. 15 omtalte afstemning), må dens omfattende og samvittighedsfulde undersøgelser påskønnes, og det er med den største interesse, at man gør sig bekendt med dens omfattende referater og rapporter.

Den politiske situation, som kommissionen mødte ved sin ankomst til Korea, var i store træk følgende:

Højre-ekstremisterne dominerer Sydkorea. I modsætning til det kommunistisk orienterede Nordkorea var Sydkorea under amerikansk militær forvaltning i indre politisk henseende udpræget højreorienteret, afgørende domineret af de to partier på den yderste højre fløj: *Hankook demokratiske parti* med *Kim Sung Soo* som formand indehavende de fleste poster indenfor den interimistiske sydkoreanske regering og *Syngman Rhees* nationale uafhængighedsgruppe med et over landet udbredt bl. a. af politiet støttet partiapparat.

Både Kim Sung Soo og dr. Rhee tilskrev sig en væsentlig andel i USAs (og dermed også FNs) Korea-politik. Således fastslog dr. Rhee under en afhøring i Korea-kommisionens møde den 26/6 1948:

»at det var ham, der havde foreslået, at vi forelagde Korea-spørgsmålet for FN.«

De to politikeres yderliggående antikommunistiske indstilling skærpede modsætningsforholdet til de moderate og venstreorienterede partigrupper til bristepunktet og afskar for deres eget vedkommende enhver mulighed for at opnå kontakt med det kommunistisk kontrollerede Nordkorea.

En helt modsat indstilling viste to andre fremtrædende højrepolitikere: Kim Koo, formand for »Koreas uafhængighedsparti« og Kim Kiusic, formand for Koreas midlertidige lovgivende forsamling og for det »Nationale Uafhængighedsforbund«. De havde — hårdt angrebne af de yderliggående højrepolitikere — holdt fast ved en politik baseret på samarbejde med moderate og venstreorienterede organisationer.

Bestræbelser for at opnå en samvirken mellem de sydkoreanske politikere synes at have fundet støtte af den amerikanske militærforvaltning, der vel en overgang havde været tilbøjelig til at søge en politisk samling omkring dr. Rhee, indtil man blev klar over, at Rhees »inflexible extreme rightist position« ikke kunne danne basis for nogen stabil og repræsentativ politisk kombination.

Forbindelsen med Nordkoreanerne. Kim Kiusic og Kim Koo deltog på forskellige tidspunkter i forhandlinger med nordkoreanske politikere med henblik på en samling af landet under eget styre. Overfor Korea-kommissionen fastslog de betydningen af, at denne forhandlingslinie opretholdtes.

En konference mellem 695 repræsentanter for 16 politiske partier og 40 sociale organisationer i Nord- og Sydkorea udsendte den 25. april 1948 et budskab til USA's og Sovjets regeringer, hvori der krævedes en øjeblikkelig tilbagetrækning af Korea-kommissionen. Der anmodes om, at begge parters tropper må blive trukket tilbage: »så at vi kan oprette vor egen regering ved frie demokratiske valg.«

Hvor vidt Kim Koo og Kim Kiusic havde deltaget i denne konference vides ikke med sikkerhed, men i hvert fald efterfulgtes den af en forhandling mellem disse to sydkoreanske politikere og de to førende nordkoreanske politikere Kim Il Sung og Kim Doo Bong, hvorefter der af en række nord- og sydkoreanske organisationer blev udsendt et program for Nord- og Sydkoreas forening:

samtidig tilbagetrækning af de fremmede tropper, dannelse af en demokratisk provisorisk regering, almindeligt direkte valg til dannelse af et lovgivende organ for et samlet Korea.

KOREANSKE POLITIKERES STILLING TIL KOREA-KOMMISSIONEN

Separate valg i Sydkorea. Medens de venstreorienterede grupper fra først af havde taget afstand fra Korea-kommissionen og bestemt modsat sig valg under dennes kontrol, havde de øvrige partier oprindelig stillet sig forstående overfor kommissionen efter dens ankomst til Seoul i januar 1948; men efter at det var blevet klart, at valget ikke ville kunne udstrækkes over den 38. breddegrad, skete der et omslag indenfor forskellige højreorienterede partigrupper. Dette førte til et brud mellem *Syngman Rhee* og *Kim Koo*, idet sidstnævnte mente, at valget ville føre til en permanent deling af Korea snarere end en forening.

I den midlertidige lovgivende forsamling fremsatte den 19. februar 40 højreorienterede medlemmer og enkelte andre et forslag om støtte til tanken om et valg under Korea-kommissionens kontrol. Som protest forlod viceformanden, speakeren *Kim Kiusic* og mere end 20 medlemmer forsamlingen: de turde ikke tage ansvar for at volde splid indenfor landet og befolkningen. Efter at den foreslåede resolution var blevet vedtaget den 23. februar, trak *Kim Kiusic* sig tilbage »af helbredshensyn«, og 28 medlemmer nedlagde deres mandater.

Fra venstreorienteret side hævdes det, at et valg ville føre til en ren højre regering, idet hverken moderate eller venstregrupperne ville blive repræsenteret. Valget ville kun føre til en permanent deling af landet. Fra denne side forlangte man, at Korea-kommissionen skulle standse sin virksomhed og de fremmede okkupationsstryker trækkes tilbage, så koreanerne selv kunne tilvejebringe en samlet demokratisk regering.

I februar 1948 udbrod en proteststrejke, der bl. a. førte til arrestation af 8.479 personer.

Nordkoreas indstilling til Korea-kommissionen var kategorisk afvisende. Lige fra dens ankomst til Seoul blev den over Pyongyang radio stemplet som »agenter for amerikansk imperialism«.

Var afholdelsen af frie valg mulig? Spørgsmålet om, hvorvidt et valg i Sydkorea overhovedet kunne afholdes i en »fri atmosfære«, blev gennem afhøring af en række personligheder gjort til genstand for en indgående undersøgelse fra Korea-kommissionens side.

De yderliggående højrepolitikere hævdede, at der herskede politisk frihed, og rådede ro og orden i landet — bortset fra den stadige fare for voldshandlinger fra kommunisternes side. Der fandtes ikke politiske fanger, de fængslede var voldsforbrydere eller andre uroelementer.

Kim Koo hævdede i modsætning hertil, at der ikke var mulighed for et »fair« valg i Sydkorea. Der ville blive manipuleret med valget i et bestemt partis interesse med det resultat, at Sydkorea ville komme i en enkelt-parti-situation ligesom Nordkorea.

Kim Kiusic var også af den mening, at et bestemt parti beherskede øvrighedsposterne i provinsen, og at politicheferne i provinsen enten var medlemmer af eller agenter for dette parti. (Vol. III A 575, Add. 2, s. 80).

Det var en almindelig opfattelse i Korea, sagde Kim Kiusic, at det var et umuligt hverv for kommissionen at overvåge et valg.

»Et vist parti har allerede ud over provinsen foretaget alle forberedelser til et såkaldt almindeligt valg«. Det er derfor en vis herre (Syngman Rhee) går ind for øjeblikkelig afholdelse af valg. Enhver koreaner, som vil gå ind for en ensidig sydkoreansk regering, vil gå til bunds i historien som et »fordærvet æg«.

Alle repræsentanter for moderate grupper talte imod afholdelse af isoleret valg i Sydkorea.

Der eksisterer under det nuværende politiregimente ingen fri atmosfære. (Vol. II. A/575, Add. 1).

Under disse forhold ville et valg resultere i en urepræsentativ regering.

En separat regering i Sydkorea ville gøre delingen permanent og øge de eksisterende politiske divergenser.

De moderate hævdede endvidere, at der hverken i Syd- eller Nordkorea var ytrings-, presse- eller foreningsfrihed, beskyttelse mod vil-

kårlig fængsling eller mod trusler om vold. De gjorde opmærksom på, at der ikke eksisterede *habeas corpus* i Sydkorea.

Venstreorienterede politikere hævder, at der findes et betydeligt antal politiske fanger i Sydkorea, og hævder ligesom de moderate, at der ikke eksisterer nogen politisk frihed eller forsamlingsfrihed. De modsætter sig bestemt et separat valg i Sydkorea, idet et sådant vil føre til en separat regering sammensat af »reaktionære og pro-japanesiske elementer«, som, når den dannes under kontrol af Korea-kommissionen, vil kræve »international legality«.

KOREA-KOMMISSIONEN KØRER FAST!

I løbet af januar gjorde Korea-kommissionen forsøg på at opnå kontakt med Sovjets regering og militærforvaltningen i Nordkorea samt med Ukraine, der som nævnt holdt sig borte fra kommissionens arbejde. Da disse henvendelser fik et negativt forløb, anså kommissionen det for udelukket at gennemføre det kommissorium, som var givet den ved FN's plenums resolution af 14/11 1947. De af forskellige sydkoreanske politikere anbefalede forsøg på at kontakte politiske førere i Nordkorea må altså på en eller anden måde være løbet ud i sandet.

Kommissionen bestemte sig herefter til at rette en henvendelse til FN's interimskommission. Medvirkende hertil var sikkert også de oplysninger, der samtidig var indhentet vedrørende de politiske forhold i Sydkorea; enkelte uddrag heraf er gengivet ovenstående. Kommissionen behandlede dog dette værdifulde materiale med en ikke helt forståelig hemmelighedsfuldhed, idet det kun blev medgivet til formandens personlige orientering. (Referat af disse afhøringer findes i kommissionens Vol. III, A/575, Add. 2).

Formanden Mr. Menon (Indien) og sekretæren rejste til Lake Succes den 14. februar.

Forhandlinger i FN's interimskommission. Interimskommissionen var nedsat af plenum for at fungere til dennes næste session. Repræsentanterne for Beylorusland, Tjekkosllovakiet, Ukraine og Jugoslavien erklærede, at de ikke ville deltage i interimskommissionens arbejde, da de betragtede dens nedsættelse som illegal og ukonstitutionel.

Korea-kommissionens formand udtalte overfor interimskommissionen, at plenums resolution havde drejet sig om hele Korea. De fleste medlemmer af Korea-kommissionen var af den opfattelse, at en regering i Sydkorea ikke kunne blive en »national regering«; et sådant skridt ville ej heller lette tilbagetrækningen af okkuperingsstyrkerne. Repræsentanten for Kanada fastslog, at plenum ikke havde bemyndiget Korea-kommissionen til at holde valg alene i Sydkorea. Han var ikke overbevist om, at et sådant forløb ville være acceptabelt for flertallet af folket ikke engang i Sydkorea.

Australiens repræsentant gav udtryk for samme opfattelse og tilføjede, at etablering af en særlig regering i syd ville føre til etablering af en regering i nord og sætte FN i en vanskelig position.

Interimskommissionen behandlede sagen i en række møder. Når det af FN angivne hverv havde vist sig uopfyldeligt, skulle sagens tilbagevisning til plenum synes selvfølgelig, og forslag i så henseende blev fremsat af Norges og Sveriges repræsentanter. Interimskommissionens flertal vedtog imidlertid i sit møde den 26/2 1948 ganske at bortset herfra såvel som fra den orientering, man havde modtaget af Koreakommissionen, og pålagde denne at gå videre med den løsning, hvis uheldige følger den så klart havde påpeget. Resolutionen gik ud på, »at det var pålagt Korea-kommissionen at gennemføre det program, som var angivet i resolution II i de dele af Korea, som var tilgængelig for kommissionen«.

Med blandede følelser. Det var med blandede følelser, at Korea-kommissionen modtog FNs interimskommissions instruktion om at holde separate valg i Sydkorea. (Vol. I. A/575, s. 28).

Den 12. marts 1948 vedtog kommissionen efter flere dages debat at redegøre for de enkelte repræsentanters standpunkt i en offentlig erklæring. Et uddrag skal her gengives:

Australien henholdt sig til den stilling, det havde indtaget i interimskommissionen mod afholdelse af valg.

Mr. Jackson tilføjede: »Det ser ud til, at valget vil blive boycottet af alle partier i Korea undtagen af yderste højre.«

Kanada havde stemt mod interimskommissionens resolution, fordi det troede, at dens råd var »ukloge og ukonstitutionelle«.

Kina, El Salvador og Frankrigs repræsentanter støttede forslaget om at kontrollere valg i Sydkorea.

Indiens repræsentant udtalte:

at alle medlemmer af kommissionen havde stærkt tvivl (genuine doubt), om det var en legal opgave for dem (legally open to them) at opfylde plenarforsamlingens resolution alene i Sydkorea; han mente dog, at man måtte følge den givne instruktion.

Philippinernes repræsentant gik ind for en ufortøvet samling af Korea og hurtig gennemførelse af dets uafhængighed; mente at valget kunne være et egnet skridt i denne retning.

Syrien havde afholdt sig fra at stemme for ikke at komme i modsætning til plenarforsamlingens resolution. Da der ikke var noget tredje alternativ, ville det samarbejde med kommissionen på betingelse af, at forholdene i Sydkorea ville blive korrigerede, så at de garanterede et frit valg.

Kontrol med valget vedtages. Korea-kommissionens endelige resolution om på visse nærmere betingelser at kontrollere det af den kommanderende general for USAs styrker til 9. maj udskrevne valg blev vedtaget med Kinas, Indiens, El Salvadors og Philippinernes stemmer mod Australien og Kanada, medens Frankrig og Syrien afholdt sig fra at stemme.

Under megen tvivl og med et så spinkelt flertal blev en af de mest skæbnesvangre beslutninger i vor tids historie gennemført.

Kanadas repræsentant tilkendegav efter resolutionens vedtagelse, at han måtte afholde sig fra deltagelse i kommissionens arbejde, indtil han havde indhentet instruktion fra sin regering (denne gav senere bemyndigelse til arbejdets fortsættelse).

»Fri atmosfære« sikres på 2 måneder. Korea-kommissionen havde herefter ca. 2 måneder til at »sikre« Sydkoreas ca. 20 mill. indbyggere den politiske frihed, som gennem de sidste års udvikling synes stærkt undergravet. — En på forhånd håbløs opgave (selv om kommissionen gjorde sit bedste med støtte af USAs militærforvaltning, der udstedte de ønskede proklamationer om politisk frihed og amnesti for politiske fanger etc.).

VALGET I SYDKOREA DEN 10. MAJ 1948

Syngman Rhees valgnederlag. For de to yderliggående højrepartier må valget betegnes som et regulært nederlag — ikke mindst

i betragtning af, at de i modsætning til de andre partigrupper på forhånd sad inde med et over hele landet udbredt partiapparat.

Af 197 mandater havde Hankook-partiet kun opnået 28 og Syngman Rhees parti 55.

Betinget anerkendelse? Efter valget den 10. maj stillede Australien følgende forslag til memorandum vedrørende kommissionens forhold til den nyvalgte forsamling, som havde valgt Syngman Rhee til midlertidig præsident:

»Skønt den den 10. valgte forsamling er acceptabel som et for konsultative formål valgt organ, er det ikke gennem dets mandater alene kvalificeret til at danne en national regering for Korea.« (A/575, Add. 3, s. 1).

Dette memorandum blev fortrængt af et af Philipinerne repræsenterende foreslået memorandum, der godkendte forsamlingens konstitution.

Valgets godkendelse. Det må forblive uopklaret, hvorledes kommissionen — efter at have forhandlet med forsamlingens midlertidige præsident Syngman Rhee og efter indbyrdes drøftelser på en række møder på det den 25/6 afholdte 69. møde — var nået til enighed om en af El Salvadors repræsenterende foreslået »resolution«, hvori Korea-kommissionen udtaler, at den

forud har erklæret, at der i denne del af landet eksisterede en rimelig grad af fri atmosfære, hvor demokratisk ret til tale-, presse- og forsamlingsfrihed var anerkendt og respekteret,

har taget til efterretning, at en sådan frit atmosfære efter observatørernes rapport har eksisteret under valget,

har følt sig tilfreds med, at den foreslåede fremgangsmåde ved valget i det store og hele har været anvendt,

beslutter, at fastslå som sin mening, at valget er et gyldigt udtryk for vælgerne frie vilje i den del af landet, hvortil kommissionen havde adgang, og hvis indbyggere udgør omtrent 2/3 af hele Koreas befolkning. (A/575, Add. 3, s. 3).

Det kan under hensyn til sagens senere skæbnesvangre udvikling ikke stærkt nok understreges, at resolutionen af 25/6 kun vedrører den kommissionen pålagte valgkontrol, og *ikke indebærer nogen-*

sombelst godkendelse af forfatningen af 12/7 1948 og det deraf udledede præsidentregime.

Selv med denne indskrænkning er resolutionen i høj grad anfægtelig.

Hvis Korea-kommissionens interessante, adskillige bind omfattende rapport skal opfattes som præmisser til kommissionens »resolution«, er denne som konklusion uforståelig.

Få måneder før valget var kommissionen ganske klar over, at den var sat ud på en umulig opgave; det burde være kommet til udtryk i resolutionen, der også overspringer kommissionens og enkelte fremtrædende medlemmers betænkeligheder, således som de er kommet til udtryk i kommissionens beretning.

Kim Kiusic forklarer grundigt kommissionen ved dens afhøring den 27/1 1948, hvorfor det er ganske umuligt for den at kontrollere valget:

»Selv om observatørerne konstaterer, at alt går rigtigt til på valgstedet: hvordan kan kommissionens medlemmer vide, om visse partiledere, terroristiske ungdomsgrupper, øvrigheds personer, eller endog politiembedsmænd — ikke altid i uniform — har gået rundt i det pågældende distrikt og pålagt folk at stemme for den eller den?»

Kommissionens medlemmer har ingen midler til at vide, hvad der er gået for sig før, og hvad der vil gå for sig efter valget.«

Så vidt en erfaren højrepolitiker.

Når de relativt store afstemningstal anføres som støtte for valgets godkendelse, overses det, at dette valg under den militære besættelse af amerikanske tropper var den første lejlighed til frit at give udtryk for befolkningens ønske om uafhængighed og forening med Nordkorea. Ved en sådan national tilkendegivelse var vælgerne nødt til at stemme på højrekandidater, da valget ikke omfattede andre; men derved siges selvfølgelig intet om, at det at vælge højremænd var et udtryk for »vælgerne frie vilje«.

Alt i alt kan et af store befolkningsgrupper boycottet valg i et militært besat land ikke sammenlignes med et frit valg i en demokratisk stat.

Krav om direkte rapport til generalforsamlingen. Selv om kommissionens resolution fra 69. møde ikke kan stå for en fra den samlede rapport udledet kritik, synes ansvaret for resolutionens løs-

rivelse fra sin sammenhæng at ligge andet steds end i kommissionen. Denne vedtog på sit 100. møde, som blev afholdt i Lake Success, en resolution, hvori den tilkendegav:

at kommissionen ikke var i stand til at fuldende sin rapport inden generalforsamlingen,

at den mener at kunne være til betydelig hjælp ved generalforsamlingens behandling af og formulering af forslag til løsning af Korea-problemet,

at kommissionen må finde det nødvendigt at rapportere direkte til generalforsamlingen,

at delegerede fra Korea er på vej til generalforsamlingen, og at kommissionen som kompetent internationalt organ bør være til stede.

Kommissionen resolverer derfor, at den bør være til stede i Paris ved generalforsamlingens behandling af Korea-spørgsmålet. (A/575, Add. 3).

Herpå svarer generalsekretæren under mange omsvøb, at han ikke anser sig for kompetent til at bevilge de fornødne midler til kommissionens overførsel til Paris.

En besynderlig forfatning. Den efter valget skete udvikling i Sydkorea, hvor Syngman Rhee nu fremtræder som republikens præsident, fremgår ingeniende klart af Korea-kommissionens rapport. (A/575, Add. 3).

Det var jo ikke noget præsidentvalg, der fandt sted i maj 1948; men et valg til en nationalforsamling, der ud fra de givne forudsætninger måtte blive ensidigt højreorienteret. Vælgerne viste desuagtet ingen tilslutning særlig samlende sig om Syngman Rhee og hans parti, der kun opnåede ca. 28 % af de valgte repræsentanter.

Da nationalforsamlingen blev konstitueret i et endnu militært besat land, er det tvivlsomt, om den har været tilstrækkelig frit stillet ved udarbejdelsen af den den 12/7 1948 vedtagne forfatning. Skønt alle forhold måtte tale for at give denne forfatning en midlertidig karakter (se senere), muliggjorde den dog valget af den til besættelsesmagten nært knyttede højreekstremist Syngman Rhee til præsident på 4 år. Man får gennem kommissionens rapport et levende indtryk af, at et virkeligt frit præsidentvalg under medvirken af alle partier ville have ført Kim Koo frem til præsidentværdigheden (Kim Koo blev som omtalt s. 22 senere ryddet af vejen); det var

på forhånd klart, at under Syngman Rhees præsidentskab var enhver mulighed for fredelig forening med Nordkorea blokeret.

En forfatning, der i en 4-årsperiode frigør regeringschefen for parlamentarisk ansvar overfor den folkevalgte forsamling, hvoraf han er udgået, kan ikke med den bedste vilje betegnes som demokratisk, og det er uforståeligt (ej heller oplyst), hvordan FNs plenarforsamling har kunnet godkende den som sådan.

Det står ej heller klart, hvilken information der i FN er givet om dette og andre afgørende forhold.

Alt taget i betragtning ses Korea-kommissionens beretning på ingen måde at kunne danne basis for den nedenfor omtalte resolution, der blev vedtaget af FN i december 1948. Man spørger sig, hvorledes er sagen blevet forelagt for de talrige medlemsstater? Nedenstående notat giver i hvert fald grund til eftertanke!

Stemmer FNs officielle resumeer ikke med de originale dokumenter?

I *Background Paper nr. 62* refereres Korea-kommissionens beretning om valget i Sydkorea den 10. maj 1948 (s. 11):

"However, the Temporary Commission observed that the National Association for the Rapid Realisation of Korean Independence (led by Syngman Rhee) had won a majority of the seats."

I kommissionens rapport vol. I, supplement nr. 9 (A/575, Add 3) hedder det side 9 (jfr. supplement 9 (A/575) side 45):

"Nor did the National Assembly seem to have been dominated by the National Association for the Rapid Realization of Korean Independence, under the leadership of Rhee Syngman. Of the 247 candidates of this party, only 55 had been successful in the elections."

DE FORENEDE NATIONERS GENERALFORSAMLING DEN 12. DECEMBER 1948

Den usikkerhed, der som ovenfor påpeget tydeligt prægede Korea-kommissionens indstilling til FN, og som blev præciseret af den østlige mindretalsgruppe under debatten (se *Background Paper nr. 62*, s. 14), var det ikke vanskeligt for flertalsgruppen at feje ned af bordet (med 45 stemmer) — hvilke kendsgerninger kan vel klare sig overfor en så kompakt majoritet.

Flertallet »konstaterede« bl. a. følgende vedrørende Syngman Rhees »valgsejr«:

»... at der var blevet etableret en lovlige regering (republikken Sydkoreas regering) med effektiv kontrol og jurisdiktion over den del af Korea, hvor Korea-kommissionen var i stand til at observere og udøve en rådgivende virksomhed, og i hvilken et stort flertal af hele Koreas folk er bosiddende;

at denne regering er baseret på et valg, som var et »valid udtryk« af vælgeres frie vilje i den del af landet, som var under Korea-kommissionens observation, og

at denne regering er den eneste af denne art i Korea.«

(Background Paper, s. 15. Resolutionen er i sin helhed gengivet: Vol. I 1949, A/936, s. 3).

Resolutionen, hvori Korea-kommissionens rapport godkendes, angiver den som grundlag for den ovenfor citerede konklusion; men tydeligvis indebærer den en rentud forbløffende *forskydning fra* Korea-kommissionens foran citerede resolution af 25/6 *til en garanti-erklæring for »Republiken Sydkoreas Regering«*, hvilket er noget helt andet.

Sydkoreas præsidentstyre er som foran påvist ingenlunde udgået af det såkaldte frie valg i maj, men bygger på den af en notorisk eensidig sammensat forsamling udarbejdede forfatning af 12/7 1948. Der foreligger ikke fra Korea-kommissionen eller noget andet kompetent FN-organ nogen godkendelse af denne forfatning ud fra almindelige demokratiske principer. Så længe det ikke ud fra sådan demokratisk analyse er klarlagt, hvilken »art« Sydkoreas styreform er udtryk for i modsætning til de forhold, der var rådende i Nordkorea, er slutbemærkningen om, at Sydkoreas regering »er den eneste af denne art i Korea«, uden mening.

Det spørgsmål trænger sig uvilkårlig på, om ingen af disse 45 delegationer har haft så klar en demokratisk samvittighed (eller været så vel orienterede), at de har følt sig anfægtet af valgets notorisk ensidige og urepræsentative karakter. Selv i Background Papers afdæmpede referat hedder det (s. 11):

»Kun højre-partier og grupper havde officielt støttet valget, og dets begrænsning til Sydkorea var blevet bekæmpet (opposed) af nogle politiske partier og beslægtede organisationer indenfor dette areal.«

UDVIKLINGEN I KOREA

Samlingsbestræbelserne fortsættes. Koreanerne havde imidlertid ikke af det ensidigt højreorienterede valg i Sydkorea ladet sig skræmme fra deres planer om selv at opbygge et samlet frit Korea. Korea-kommissionen var gennem Pyongyang radio orienteret om, at der den 25/8 1948 var afholdt et valg til et »Supreme Peoples Assembly« for hele Korea. Ved et valg i Nordkorea med 93 % deltagelse var valgt 212 nordkoreanske delegerede. 1.080 repræsentanter fra Sydkorea (forsamlede i Haeju i Nordkorea) havde valgt 360 delegerede. Disse 572 delegerede konstituerede sig som Koreas øverste folkeforsamling og etablerede under Kim il Sung's ledelse en regering for »Koreas Folkerepublik«. Dennes stilling til Korea-kommissionen var udtrykt i Kim il Sung's erklæring af marts 1948:

»Kommissionens virkelige mission var at dække over Amerikas kolonisationspolitik i Korea Dannelse af en sådan kommission er ulovlig, uacceptabel og i strid med principperne for racemæssig selvbestemmelse.« (Background Paper, s. 12).

En genoprettelse af Korea-kommissionen var i decembermødet blevet vedtaget af flertallet i FN's plenum. Man forsøgte fra kommissionens side i overensstemmelse med FN's instruktion at få forbindelse med Kim il Sung og hans regering; men dette mislykkedes, og i stedet modtog man et »manifest« fra den »Demokratiske Front For Fædrelandets Enhed«, der krævede »samtidig valg over hele Korea til dannelse af et lovgivende organ« samt ufortøvet tilbagetrækning af Korea-kommissionen.

Enhedsbestræbelserne blev modarbejdet af den sydkoreanske regering, der betragtede sig ikke alene som eneste lovlige regering i syd; men (uden ethvert mandat), for hele Korea. Kommissionens udsendelser over Sydkoreas radio til de nordkoreanske grupper måtte indstilles på grund af den censur, som udøvedes gennem Sydkoreas regering, der søgte at revidere teksten i udsendelserne. (Background Paper, s. 16).

Indre opløsning i Sydkorea. — Korea-kommissionen er aldrig trængt særlig dybt ind i spørgsmålet om modstanden mod Syngman Rhees regime og dets fascistiske karakter. Sydkoreanernes udstrakte tilslutning til de fra Nordkorea udgående enhedsbestræbelser og den

indre opposition, der antog karakter af en udstrakt partisanvirksomhed og førte til regeringspartierne valgnederlag i maj 1950, har sikkert været afgørende momenter bl. a. til forklaring af Nordkoreas militære overlegenhed i juni 1950. Undertrykkelsen af guerillabevægelser og i 1948 revolten i Cheju Do og Cholla Namdo regner kommissionen regeringen til gode uden at gøre sig særlige tanker om baggrunden for disse revolutionære strømninger; men forholdenes sande karakter skimtes dog igennem Korea-kommissionens rapport.

Kort tid efter FNs garantierklæring for den af valget udgåede sydkoreanske regering er foregået en række begivenheder, der hos Korea-kommissionen havde vakt tvivl om:

»hvorvidt republikens regering havde gjort tilstrækkeligt for at opfylde sin forpligtelse til at demokratisere sin politik og garantere borgerlig retsorden«.

Disse begivenheder var f. eks. følgende:

»arrestationen af fem pressemænd, som havde deltaget i kommissionens pressekonference; arrestationen af seks medlemmer af nationalforsamlingen, som havde fremsendt (submitted) en petition til kommissionen; undertrykkelse af sytten publikationer mod regeringen; mordet på oppositionslederen Mr. Kim Koo; the National Security Law af november 1948 og den statistik over dens anvendelse, som var afgivet af udenrigsministeren.« (Background Paper, s. 18. Vol. I 1949, A/936, s. 28).

Denne beretning gik ifølge Korea-kommissionen ud på:

»... i en periode fra 4. september 1948 til 30. april 1949 var 33.347 tilfælde behandlet efter denne lov, og 89.710 personer var arresterede. 28.404 var løsladt, 21.606 »turned over the Prosecutors Office for further proceedings«, 29.284 var overført til militærpolitiet, og i 1.187 tilfælde var aktionen verserende.«

Oplysninger om disse forhold er suppleret i FNs 1. komites møde den 2/10 1950 gennem Polens delegerede:

Ifølge USAs presse er antallet af politiske fanger i Sydkorea vokset fra 10.000 i november 1947 til 36.000 i september 1949. Efter FN kommissionens rapport er 118.000 arresteret i 1949 og 32.118 i de første fire måneder af 1950. (Gen. Assaml. 5. sess., s. 24).

Følgende citat fra en artikel af C. Clyde Mitchell, der 1946—48 var chef for »The National Land Administration« i Sydkorea (nu

leder af Nebraskauniversitetets afd. for landbrugsøkonomi) giver et drastisk billede af den indre opløsning i Sydkorea:

»Allerede før den nordkoreanske invasion i 1950 var den af japaneren grundlagte industri i Sydkorea blevet grundigt ødelagt af plyndringer, misbrug og rust. Inflationen løb løbsk. Sydkoreanerne slagtede hinanden under blodige sammenstød. Det koreanske politi var brutalt. Borgerlige rettigheder var praktisk talt ukendte. Stærke restriktioner var blevet gennemført i lighed med den japanske »tankekontrol.« (Det amerikanske månedsblad »The Progressive«, juli 1952. I. P. aug. 1952).

Tilbagetrækning af besættelsestropperne. I overensstemmelse med de resolutioner, som var vedtaget i de forskellige nationale koreanske folkeforsamlinger, blev de russiske tropper trukket tilbage i løbet af 1948. Syngman Rhee var ikke stemt for tilbagetrækning af de amerikanske tropper, som var en afstivning af hans i økonomisk og politisk henseende vaklende regime. I juni 1949 blev de amerikanske tropper trukket tilbage, dog således at den militære udrustning blev overladt Sydkorea, og et instruktørkorps på 500 mand blev tilbage under kommando af general W. L. Robert.

I 1949 bestod de sydkoreanske styrker af 6 divisioner (à 15.000 mand); udskrivningsloven af juli 1949 forudsatte den stående hær udvidet til 200.000 mand. Da der var planlagt en reserve på 200.000 mand, anmodede republikken følgelig USA om udrustning til 400.000 mand. Flåden bestod af 7000 mand og 80 skibe; hertil kom politiet med 60.000 mand bevæbnet med lette og tunge maskingeværer og andre våben — alle af amerikansk oprindelse.

Den 20/1 1950 undertegnedes en militær bistandspagt mellem USA og Sydkorea (Hirschfeldt s. 14). *Hvorfor er dette udeladt i FNs Korea Cronology??* (Se FN Bulletin okt. 1950 s. 94)

Delingen efter 38. breddegrad konsolideres. Alle kommissionens mere eller mindre velmente bestræbelser for at gribe ind i Koreas forhold havde kun ført til, at befolkningens egne bestræbelser for et frit og samlet Korea var strandet, og udviklingen var blevet, som Korea-kommissionen allerede ved dens start havde forudsagt, at valget i Sydkorea kun havde ført til konsolidering af den unaturlige deling ved 38. breddegrad. I hver af landets to dele rådede nu selvstændige regeringer, der opnåede anerkendelse hos

forskellige stater, og hver især søgte optagelse i FN, således Nordkorea i februar 1949 og Sydkorea i januar 1949; men begge ansøgninger blev afvist af sikkerhedsrådet. Splittelsen skulle kun blive så meget dybere derved, at plenum gennem den foran omtalte resolution havde givet Sydkorea en favørstilling, og derved konsolideret det halvfascistiske regime, der var slettest muligt egnet til at opnå en forståelse med de befolkningsgrupper, som havde magten i Nordkorea.

Det må bebrejdes *begge* besættelsesmagterne, at de — samtidig med at helhedstanken fastholdtes — etablerede deres respektive zoner som selvstændige stater, der hver især søgte international anerkendelse; enhedstankens dominerende stilling i alle verserende planer måtte dog gøre det klart, at den strid, som skilte de to dele af landet, var en latent borgerkrig, som disse separatistbevægelser kun tjente til at skærpe til bristepunktet.

II.

DEN KOREANSKE BORGERKRIG

Syngman Rhees planer. Et førstehåndskendskab til Syngmann Rhees planer har man fra en afhøring i Koreakommissionens møde den 26/1 1948.

Det var, som dr. Rhee indledningsvis fastslog:

»ham, der havde foreslået, at vi forelagde Korea-spørgsmålet for FN's plenarforsamling« (Vol. III).

Han så nu med fortrøstning hen til Korea-kommissionen og regnede med FN's hjælp til at ordne forholdet til det kommunistisk kontrollerede Nordkorea (der som bekendt endnu var under russisk besættelse).

Dr. Rhee havde modsat sig USSR's forslag om en tilbagetrækning af de fremmede besættelsestropper fra Korea, idet hans plan bl. a. gik ud på, at USA skulle opretholde en symbolsk styrke i Sydkorea selv efter en tilbagetrækning af de russiske tropper.

Når han gennem denne styrke i forbindelse med et kollektivt sikkerhedssystem under FN var dækket mod intervention fra Sovjets side, kunne Sydkoreanerne selv få magt med de nordkoreanske kommunister gennem en borgerkrig, som ikke ville blive særlig alvorlig,

idet dr. Rhee mente, at et stort antal »Korean boys« ville slutte sig til ham, så snart Sovjet-armeen var trukket tilbage fra Nordkorea.

En kort borgerkrig. *Kanadas repræsentant* i Korea-kommissionen resumerede dr. Rhees fremstilling som følger:

»Den løsning, han har antydnet, er, at USA skulle opretholde en symbolsk styrke i Sydkorea, som skulle muliggøre dannelsen af en regering her. Samtidig med dannelsen af en regering her og træning og udstyr af en styrke skulle der rettes en appel til Koreanerne i Nordkorea, og grundet på Sovjets ulyst til at komme i konflikt med USA ville der ikke ske nogen indblanding overfor de to styrker. Kampen ville stå mellem Sydkoreanerne og den kommunistisk kontrollerede gruppe i nord. Jeg mener, at dr. Rhees håb alene hviler på den mulighed, at kampen vil blive kort, for hvis kampen trækker i langdrag, ville stillingen blive næsten så dårlig, om ikke lige så dårlig, som den stilling, han imødeså (envisaged), dersom Korea var under kontrol af Sovjetunionen« (s. 65).

Dr. Rhee:

»Ja. Som jeg sagde før, er jeg ganske optimistisk. Så snart som Koreanerne i syd har en regering repræsenterende hele nationen, vil de blive i stand til at tale for dem selv. Spørgsmålet om borgerkrig er ikke så alvorligt, som folk tænker. Vi kan påvirke et stort antal kommunister til at slutte sig til os«

Frankrigs repræsentant spurgte, om ikke dr. Rhee mente, at en symbolsk styrke i syd ville begrunde, at Sovjet efterlod en symbolsk styrke i nord. Ville dette ikke betyde det samme som fuld okkupation?

Heroverfor opstillede dr. Rhee den teori, at Sovjet ikke havde nogen ret eller grund til at blive, og derfor øjeblikkelig ville trække sig tilbage, medens USA skulle opretholde en lille styrke her og først trække sig tilbage, når Sydkoreanerne selv var i stand til at klare sig overfor de kommunistiske elementer i nord.

Også *Kim Kiusic* imødeså en udvikling hen mod en borgerkrig; men modsat Syngman Rhee regnede han med en knusende nordkoreansk overmagt (s. 84).

Korea-kommissionen udtaler som konklusion vedrørende situationen efter valget den 10. maj 1948: at det var påtrængende nødven-

digt at finde frem til en fremgangsmåde for fredelig forhandling mellem Nord- og Sydkorea, inden man ved evakuering af de militære styrker overlader Korea til rivaliserende politiske regimer, hvis militære styrker finder sig kastet ud i en borgerkrig.

Sluttelig henstiller kommissionen til FNs plenum at søge samarbejde *med alle medlemsstater* om tilvejebringelse af et samlet uafhængigt Korea. (Vol. I, suppl. 9, A/575/Add. 3).

I plenarmødet den 3. oktober 1949 advarer USAs repræsentant mod »den voksende fare for *en grusom borgerkrig*«. Han synes dog fremdeles at søge løsningen i en kommission, uanset om den kunne samle *alle medlemsstater* som af den første Korea-kommission henstillet, idet USA fremdeles synes at være uinteresset i at søge frem til en form for samarbejde med Koreas nabostater og østblokkens stater. (Background Paper s. 24).

Ved bedømmelsen af borgerkrigens videre udvikling må man have Syngman Rhees foranstående program for øje og endvidere være klar over, at dette formentlig var nøje koordineret med USAs planer.

Syngman Rhees plan var i 1949 programmæssig ført frem som følger:

- 1) oprettelse af en stærk sydkoreansk hærstyrke som ovenfor s. 23 beskrevet,
- 2) de russiske styrkers tilbagetrækning,
- 3) de amerikanske besættelsesstyrkers tilbagetrækning med bibeholdelse af en *symbolsk styrke* under general Roberts,
- 4) FNs godkendelse af det Syngman Rhee'ske regime.

Syngman Rhees planer om en militær erobring af Nordkorea vil senere blive yderligere belyst. Det 5. punkt i programmet: den militære sejr over Nordkoreanerne udeblev og vendte sig til et nederlag, der nødvendiggjorde, at USA greb ind i borgerkrigen — heraf opstod en helt ny krig, som også senere vil blive nærmere omtalt.

Det reaktionære, antikommunistiske styre i Sydkorea, den hårdhændede fremfærd mod de grupper indenfor Sydkorea, der søgte en forhandlingslinie med Nordkoreanerne opretholdt med en samling af landet for øje, havde i forbindelse med USAs usmidige forhandling indenfor FN låst de politiske muligheder for en fredelig forhandling fast.

Ved den 38. breddegrad. Ved grænsen mellem Nord- og Sydkorea var borgerkrigen i fuld gang.

Korea-kommissionen siger i sin rapport om forholdene ved den 38. breddegrad i 1949 (rapport 15/12 49—4/9 50, supplm. nr. 16 (A/1350) s. 10):

»skønt det var velkendt, at der var alvorlig friktion ved den 38. breddegrad, var det vanskeligt for kommissionen nøjagtigt at fastslå antal og omfang af hændelserne.« . . .

»hver part belaster den anden med hundreder af krænkelse af grænsen. Titusinder af mænd siges at have været indblandet . . .«

Borgerkrigens indre front. Selv om borgerkrigen under stadig skærpede former koncentrerede sig om den 38. breddegrad, må den sydkoreanske indre front ikke tabes af sigte.

Efter gennemførelsen af »National Security Law« af 1/12 1948 måtte det kommunistisk orienterede Labour Party gå under jorden. Rapporten anslår partiets medlemstal til ca. 800.000). Skønt arrestationernes antal efter lovens indførelse i 1949 nåede op på 118.621, er der ingen grund til at antage, at venstregruppernes forbindelse med deres landsmænd i nord om landets samling herved er bleven afbrudt.

Samtidig breder oprørsbevægelsen mod det ensidige højre regime sig over visse som »hostile area« betegnede dele af landet; de blev nedkæmpet af Syngman Rhees ny-etablerede militærmagt, men større eller mindre guerillastykker har fortsat grebet ind i begivenhederne.

Politisk modstand. Også på den politiske front tilspidsedes den situation, der var opstået ved, at FN med akklamation havde godkendt, at der var etableret en fascistisk regeringsform i stedet for en demokratisk, som det vel egentlig havde været forudsætningen.

Trods rigsdagens ensidige højreorientering vendte den sig hurtigt og med stigende styrke mod regeringen.

Med hensyn til foreningen af Nord- og Sydkorea var der fra rigsdagens side fremkommet forskellige forslag, således tanken om et halvofficielt eller uofficielt møde mellem Korea-kommissionen og Nordkoreas leder Kim Il Sung. (A/936 1949 s. 14).

En kritik af regeringens passivitet overfor genforeningsspørgsmålet kom i denne forbindelse til udtryk.

Der blev fremført den opfattelse, at regeringen var for pro-amerikansk,

nogle medlemmer gik ind for en forbedring af regeringens politik med hensyn til: respekt for talefriheden, beskyttelse af menneskerettighederne, større økonomisk frihed o. s. v.

Afvigende synspunkter med hensyn til genforeningen med Nordkorea havde også skærpet modsætningen til forskellige politiske førere. Det hedder herom i Korea-kommissionens rapport (1949) (s. 15):

Den tiltagende politiske spænding blev øjensynlig gennem arrestationen af 11 rigsdagsmedlemmer og mordet på »den ledende politiker og fremtrædende patriot« Kim Koo den 26/6 1949.

I 1950 rapporten hedder det:

Arrestationen af 14 rigsdagsmænd i sommeren 1949 vakte betydelig opidselse og indignation.

Korea-kommissionen giver ingen nærmere forklaring på denne episode, der dog måtte forekomme besynderlig i et »demokratisk« land.

Måske finder man forklaringen i »New York Times«, idet bladets korrespondent i Seoul Walther Sullivan oplyser, at 13 oppositionelle medlemmer af Sydkoreas parlament den 14. marts 1950 blev fremstillet i retten i Seoul (i håndjern og bundet sammen med et reb). Foruden deres deltagelse i den af Korea-kommissionen beskrevne aktion mod regeringen og forfatningen, var de under anklage for at have modsat sig, at Seoul-regeringens væbnede styrker foretog invasion i den nordkoreanske folkerepublik.

Forfatningskrise. Modsætningsforholdet mellem regeringen og rigsdagen førte til, at spørgsmålet om gennem en *forfatningsændring* at fastslå regeringens ansvarlighed overfor rigsdagen blev rejst i denne.

Begrundelsen for præsidentsystemet havde været at føre den unge republik gennem de første vanskelige år ved en fast, styrende hånd. Et stort flertal af forsamlingen stemte nu for at ændre forfatningen; men da en del medlemmer indenfor regeringens sædvanlige støttegrupper afholdt sig fra at stemme, opnåede ændringsforslaget ikke $\frac{2}{3}$ majoritet. (A/1350, s. 22).

Situationen tilspidsede sig herefter til en regulær parlamentarisk krise; 1950-rapporten siger herom:

»Forsamlingen benyttede sig af præsidentens udnævnelse af en ny premierminister (efter dennes tilbagetreden i april 1950) til at give udtryk for manglende tillid ved at nægte at stadfæste udnævnelsen.

Da præsidenten i stedet for at udnævne en anden lod forsvarsministeren fungere som premierminister, protesterede forsamlingen mod denne fremgangsmåde som værende forfatningsstridig . . . og krævede, at en ny premierminister blev udpeget til forsamlingens godkendelse. Præsidenten holdt fast ved sit standpunkt.«

Valgnederlaget den 30. maj 1950. Korea-kommissionen indvilligede i at overvåge, at valget, som efter nogen diskussion med regeringen var blevet sat til den 30. maj, blev afholdt i »en fri atmosfære«.

Skønt atmosfæren ingenlunde synes at have været fri såvidt de venstreorienterede og »middelvejs«-politikere angår, blev valget et knusende nederlag for det bestående regime. Kun 30 medlemmer af den gamle rigsdag opnåede genvalg, og de to ledende partier i den gamle rigsdag mistede 70 % af deres mandater. (A/1350, s. 24).

Syngman Rhee, der allerede ved valget i 1948 havde lidt et personligt nederlag, så nu enhver mulighed for et parlamentarisk grundlag forsvinde under sine fødder, idet der af den forsamling, der havde ophøjet ham til præsidentværdigheden, kun var et ringe mindretal tilbage men med det under FN's kontrol indførte regerings-system sad Syngman Rhee uanfægtet inde med republikens magtmidler, og kun en revolution kunne fjerne den mand, der for store dele af befolkningen stod som den afgørende hindring for en fredelig tilnærmelse mellem nord og syd.

Planer om en militær løsning. Vil man føre de tidligere givne oplysninger om præsidentens personlige politik à jour, må man gå til andre kilder end Korea-kommissionen, der ikke kommer ind på de foreliggende planer om at søge genforening opnået ved en militær erobring af Nordkorea.

En række pressemeddelelser er bevis for den åbenmundethed, hvormed Syngman Rhee og hans hjælpere gav udtryk for deres planer om et erobringstogt mod Nordkorea og deres optimisme med

hensyn til aktionens lykkelige udfald. Var end den amerikanske regering, såvidt ses kan, noget tilbageholdende overfor disse tendenser, synes andre kredse indenfor USA at ligge helt på linie med de sydkoreanske aggressionsplaner.*)

Korea-kommissionen beskæftiger sig på den anden side indgående med de to parter indbyrdes styrkeforhold og sydkoreanernes mulighed for at klare et eventuelt angreb nord fra, i hvilken henseende den rådende optimisme blandede sig med en vis ængstelse fra hærledelsens side. Denne kan imidlertid meget vel være inspireret af den i forholdet til USA rådende taktik, der gik ud på at opnå den størst mulige materielle hjælp og de videst gående tilsagn om bistandspagter og garantierklæringer etc. General Roberts tilslutter sig imidlertid i sin opgørelse overfor Korea-kommissionen ikke disse betragtninger vedrørende en formodet overlegenhed fra nordkoreanernes side og konkluderer sin opfattelse derhen:

Sydkoreanerne var den nordkoreanske armé jævnbyrdig, om ikke overlegen (if not superior to . . .). (A/1350, s. 28).

Det må herved erindres, at Syngman Rhees optimisme, således som den kom til udtryk i hans program i 1948, ikke var begrundet i tanken om en talmæssig overlegenhed, men i forventning om, at de kommunistiske styrker ville løbe over til sydkoreanerne — begivenhederne skulle udvikle sig modsat denne hypotese.

III.

FRA BORGERKRIG TIL STORMAGTSINTERVENTION

Hvem der end bærer ansvaret for den i juni 1950 skete skæbnesvangre intensivering af den løbende krigstilstand mellem Nord- og

*) Der foreligger på engelsk en af det nordkoreanske udenrigsministerium udgivet dokumentsamling hidrørende fra det sydkoreanske hemmelige arkiv i Seoul. Det billede, den giver af den sydkoreanske regeringspolitik (der formentlig har savnet parlamentarisk basis), afviger ikke på afgørende måde fra det, som man kan nå frem til gennem Korea-kommissionens originale rapporter og andre tidligere tilgængelige kilder; men såfremt materialets ægthed ikke efter nærmere prøvelse kan anfægtes, må det tages i betragtning ved bedømmelsen af Koreakrigens forhistorie. Man bør derved navnlig hæfte sig ved Syngman Rhees amerikanske bagmænd og de veje, ad hvilke han har kunnet influere på FN's asiatiske politik.

Sydkorea — noget forsvar for en borgerkrig eller anden krig er sidst af alt hensigten med nærværende undersøgelse. Det, der tilstræbes, er at stille en række kendsgerninger op mod den kæde af myter, fejlurderinger og »forenklinger«, som har omgærdet disse begivenheder.

Med hensyn til den latente borgerkrigs eksplosive militære udvikling i juni 1950 kan der — med udgangspunkt i regeringens indre politiske sammenbrud — opstilles to teorier.

Valgnederlaget sansynliggør:

- a) et indre sydkoreansk opgør med Syngman Rhees mindretalsdikatur støttet på de ved den 38. breddegrad opmarcherede nordstyrker, eller:
- b) at Syngman Rhee (eventuelt opmuntret af Foster Dulles s. 33 omtalte udtalelser om amerikansk støtte) selv påbegynder den længe bebudede aktion mod Nordkorea som en afledningsmanøvre i den foreliggende politiske krise.

Syngman Rhees forudsætning for en militær aktion holdt fuldstændig stik såvidt angår russernes ikke-intervention; helt anderledes med hans anden forudsætning: en kort og sejrrig borgerkrig. Denne vendte sig på få dage til et knusende nederlag. Også for dette tilfælde synes den kloge politiker Syngman Rhee at have sikret sig fornøden rygdækning; disse hans planer rummer perspektiver af verdenspolitisk rækkevidde.

Den storpolitiske baggrund. Nøglen til den helt ændrede fase i den koreanske borgerkrig må søges i den gennemgribende ændring af magtbalancen i det fjerne Østen, som var fuldført i løbet af 1949, da Mao Tse-Tung efter Chiang Kaj-Sheks nederlag fik herredømmet over det kinesiske fastland.

USA havde, som det syntes, helt trukket sig ud af interventionen i Kina og droppet Chiang, som ikke alene havde lidt et militært nederlag, men også lidt et indre sammenbrud, da han havde tabt det kinesiske folks tillid. Den 5/1 1950 erklærede præsident Truman, at han ikke ville støtte Formosa-regeringen »og ikke tænkte at følge en kurs, som kunne føre til indblanding i Kinas borgerkrig« (Hirschfeldt, s. 20 og 21).

Den 6/1 havde Storbritannien anerkendt Pekingregeringen, og en række andre stater, derunder Danmark, havde fulgt dette eksempel.

»Danmarks repræsentant vil anerkende Kinas ret til at blive medlem af FN, eftersom der intet sted i FNs charta står, at et land kan afvises på grund af modvilje mod et lands regering eller dens handlinger,« udtalte Danmarks repræsentant i FN, minister Borberg d. 29. januar 1950. (Efter dagspressen, Pol.).

Truman kunne imidlertid ikke gennemføre denne klart udtrykte ikke-interventionslinje, der mødte heftig modstand i republikanske kredse, i visse militære kredse og i den såkaldte »Kina-lobby«, som disponerede over store kinesiske formuer. (Hirschfeldt, s. 22).

USA tilbage til interventionspolitikken. Tre republikanske senatorer havde i begyndelsen af 1950 stillet forslag om, at USA skulle yde nationalistarmeen på Formosa hjælp, og besøgende hos MacArthur var orienterede om, at han nærrede samme anskuelse.

John Pratt oplyser, at Foster Dulles og de to amerikanske forsvarschefer i slutningen af juni havde en konference i Tokio, i hvilken de, efter hvad amerikanske kilder har oplyst, enedes om, at Amerika skulle have baser i Japan, Formosa og Korea, fra hvilke de kunne dominere både Kina og Rusland.

Da dette var i modstrid med præsident Trumans januarerklæring, var den eneste vej at stille ham overfor et *fait accompli* (jfr. Foster Dulles tale i Sydkorea den 19. juni).

»*Formosa a Source of Problems*«. I en artikel under denne overskrift i det amerikanske tidsskrift Foreign Policy Bulletin 11. august 1950 hedder det bl. a.:

»Præsident Truman havde sendt sin politiske rådgiver W. A. Hariman til Japan for at konferere med MacArthur, en mission, som var nødvendiggjort af, at den pludselige skiftet politik overfor Nationalist-Kina havde bragt USAs udenrigspolitik ud af balance.«

»Mange amerikanere var stadig stemt for at understøtte den samme Chiang Kaj-Shek, som de allerede havde tabt millioner af dollars på,« skriver formanden for det amerikanske socialistparti N. Thomas i Social-Demokraten 10/5 1951. (State Department opgiver i 1949 de af regeringen efter V-J-dagen ydede »Grants and Credits« til 2 milliarder dollars. De af »Kina-lobbyen« repræsenterede private investeringer ligger udenfor dette beløb).

Overfor den stærke aktivist-gruppe kunne præsident Truman ikke fastholde den linje, som var angivet i erklæringen af 5. januar,

inden måneden var omme, havde han måttet desavuere den bl. a. ved at fastholde Chiang Kaj-Shek som repræsentant for det Kina, han havde mistet. USA var vendt tilbage til interventionspolitikken.

Denne svingning i amerikansk udenrigspolitik bragte MacArthurs militærpolitiske synspunkter, som i sidste halvdel af juni 1950 blev nærmere udformet i en konference med Foster Dulles m. fl. i Tokio, frem i forgrunden. *Formosa og Korea var uløseligt sammenkædede nøglestillinger i denne politik.*

Syngman Rhees politik i forgrunden. (jfr. Vol. III, A/575, Add. 2, s. 63). Under overskriften: Hotting the Cold War« skriver det engelske »The new Statesmen and Nation« den 1. juli 1950:

Mr. Foster Dulles understregede USAs nære tilknytning til Sydkorea, da han forrige uge forsikrede regeringen om, at hans nærværelse i Seoul var endnu et bevis på den kendsgerning, at Korea ikke stod alene — »an assurance amply borne out by the promptness of American intervention«.

Syngman Rhee var gennem udviklingens gang kommet i den forgrundstilling i Amerikas (og FNs) fjernøstlige politik, som han allerede inden sin magtovertagelse 1948 havde udmalet sig.

Det stod imidlertid efter valget i maj klart, at Syngman Rhee var ved at forspilde sine chancer på ganske samme måde, som Chiang Kaj-Shek. Skulle han reddes, måtte Amerika gribe ind, og der var ingen tid at spille.

HVEM STARTEDE KOREAKRIGEN?

I hvilket omfang er det muligt at trænge gennem det tågeslør, som omgiver Koreakrigens udbrud?

Korea-kommissionen, der den 25. juni 1950 (koreansk tid) opholdt sig i Seoul, har under overskriften »aggression« givet en beretning, der her vil blive suppleret med andet kildemateriale.

Hvad skete i Korea? Søndag den 25. juni 1950 kl. 1,30 (koreansk tid) modtog Korea-kommissionen en henvendelse fra republikens udenrigsminister om, at dens territorium tidlig om morgenen (senere præciseret til kl. 04,00 koreansk tid) var blevet invaderet af nordkoreanske styrker, og at der stadig fandt angreb sted »all along

the 38. paralek«. Udenrigsministeren konkluderede sit syn på situationen derhen:

»at det areal, som var blevet tabt til nordkoreanerne, var blevet planmæssigt rømmet, da det lå foran republikens hovedforsvarslinie.« (Korea-komm. beretning, A/1350).

Nordkoreanernes fremstilling givet i en radioudsendelse over Pyongyang radio kl. 13,35, gentaget i en radiotale af general Kim Il Sung den 26. kl. 13,20, gik ud på, at sydkoreanerne om natten havde iværksat en invasion over 38. breddegrad. Det hed bl. a.:

»Efter at Sydkorea havde tilbagevist ethvert nordkoreansk forslag til fredelig forening, havde de kronet deres uret (iniquity) ved i sektoren Haeju at sende en invasionsstyrke over 38. breddegrad og derved fremkaldt (precipitating) et nordkoreansk modangreb, for hvilket Sydkorea måtte tage ansvaret.«

Kl. 3 eftm. koreansk tid møder USAs ambassadør John J. Muccio efter opfordring for kommissionen. Han meddelte, at republikken havde været udsat for et pludseligt og overraskende angreb; men udtalte sluttelig (ganske samstemmende med udenrigsministerens ovenfor gengivne fremstilling):

»Angrebet havde været vel organiseret, og forsvaret »had been taken by surprise«. Regeringen var imidlertid ikke alarmeret, idet dens styrker havde forladt det terræn, som ikke frembød forsvarsmuligheder, og havde trukket sig tilbage til forud forberedte »defensive positions«. (Mr. Muccio synes at have undladt at oplyse, at han tidligere på dagen direkte til sin regering havde sendt en alarmerende rapport; se nedenfor).

Kl. 5 eftm. koreansk tid modtager kommissionen fra observatører i marken beretning om forskellige kampe og tilbagetrækninger. Bl. a. var 21 tanke observeret forskellige steder på den korteste vej mod Seoul; længere mod øst havde der været et angreb af »regimental strength«. Hovedangrebet i øst var sket søværts; »skønt størstedelen af de steder, der var rømmet af sydkoreanerne, var opgivet efter forsvarsplanen, var hovedlinien gennembrudt langs Imjin floden.«

Omtrent ved 5-tiden må formentlig den senere omtalte telegramveksling med FN's generalsekretær — foranlediget ved Muccios indberetning til State Departement — have fundet sted.

State Departement alarmeres. Lørdag den 24. juni kl. 21,26

(E. D. T.)* modtog det amerikanske udenrigsministerium en rapport fra mr. Muccio om, at nordkoreanske styrker kort før dag gry havde iværksat en total offensiv over den 38. breddegrad. USAs Informations Services special artikel af 20. juli 1950 siger herom:

»De forenede Staters regering betragter dette angreb på republikken Korea som et fredsbrud og en angrebshandling.«

Da New York er 14 timer bagefter koreatid, må telegrammet være afsendt fra Korea *inden* kl. 11,23 den 25. juni koreansk tid. Et tidspunkt, hvor der efter hvad foran er oplyst ikke synes at have hersket særlig ængstelse i de pågældende sydkoreanske kredse.

Den voldsomme reaktion i Washington er derfor ikke umiddelbart forståelig. Såvel politiske som militære myndigheder i USA må gennem general Roberts have været nøje underrettede om styrkeforholdet mellem nord- og sydkoreanerne og generalens optimistiske syn på den ca. 100.000 mand stærke sydkoreanske armé, for hvilke forhold der er detaillert redegjort i Korea-kommissionens beretning.

Alt i alt synes mr. Muccios indberetning fra Korea om formiddagen den 25. (koreansk tid) — hvis tekst ikke kendes fra det foreliggende primærmateriale — ikke at harmonere med hans senere på dagen for Korea-kommissionen afgivne forklaring.

»Aggressionen«. Kl. 1.35 udsender Pyongyang radio sin meddelelse om en sydkoreansk aggression mod Haeju-afsnittet; omtrent samtidig modtager Korea-kommissionen indberetning om den påståede nordkoreanske aggression.

Skønt en række af offentligheden vel kendte forhold — der er nærmere belyst foran — gør den første påstand nok så sandsynlig som den sidste, blev denne dog uden nærmere prøvelse godtaget af FN.

Den overbevisning, der er rådende i mange kredse verden over, at grundlaget for den af FN fældede dom er uholdbart, er på forskellig måde blevet bestyrket ved senere oplysninger — således bl. a. de afsløringer, som Mac. Arthurs sensationelle afskedigelse medførte.

Mange har også i John Gunthers i 1951 udsendte bog »The Riddle of Mac Arthur« set en bekræftelse på teorien om en (mislykket) syd-

*) Den for de nævnte amerikanske lokaliteter gældende tid — »Eastern Daylight Time« (E. D. T.) er 14 timer bagefter Korea-tid.

koreansk aggression, der som en udløber af den verserende borgerkrig gav anledning til begivenhederne den 24. og 25. juni 1950. John Gynther, der på dette tidspunkt opholdt sig i Tokio, oplyser (s. 150), at han den 25. juni var på en udflugt med: »Two important members of the occupation«. Ved frokosten blev en af disse kaldt til telefonen, og da han kom tilbage, hviskede han: »A big story has just broken. The South Koreans have attacked North Korea«. Udtalelsen lader sig næppe verificere således, at den kan fastholdes som et *bevis* på en sydkoreansk aggression; men den er i hvert fald symptomatisk for *baggrunden* for begivenheden.

I et af The Iowa Union Farmer udsendt flyveblad: »Debunking the lies about Korea« finder jeg udover en række af mig gengivne fakta følgende:

»The Associated Press reported on June 25, that the South Koreans had crossed the 38 Parallel and had taken the town of Haeju, 6 miles north of the parallel. Why was this report suppressed?«

Sammenbruddet. Når Sydkoreas nederlag almindeligvis tages som bevis (event. det eneste) for Nordkoreas aggression, skyldes det, at man indenfor FN er gået udenom klarlæggelsen af den aktuelle udvikling af de indre forhold i Sydkorea, og at man derfor heller ikke har været klar over, at Syngman Rhees politiske nederlag også indelbar kimen til hans militære nederlag.

New York Times skriver den 2. juli 1950:

Mange af vore eksperter, også nogle af dem, som havde tjent i Korea, var overraskede over Sydkoreas hurtige nederlag. En rapportør, som i fredags kom til Washington, anslog, at en stor procentdel af den sydkoreanske hær var forsvunden — nogle sårede, nogle døde, men de fleste af dem simpelthen (just plain) desertører.«

Begivenhedernes forløb er således kun bevis på een ting: *den indre opløsning af et præsidentregime, der savnede rod i det koreanske folk.*

USA-INTERVENTIONEN

Præsident Truman starter krigen over en bred front. Under behandling på sikkerhedsrådets møde den 27. juni 1950 af dagsordenen: »Complaint of aggression upon the Republik of Korea« fremkom USAs delegerede, mr. Austin, med en erklæring fra præ-

sident Truman, der under henvisning til rådets resolution af 25/6 (se senere) tilkendegav:

at han havde beordret USAs luft- og søstridskræfter til at yde støtte til de koreanske regeringstropper, at angrebet på Korea*) havde gjort det klart, at kommunismen ikke længer indskrænkede sig til støtte af (»supervision to«) en erobring af uafhængige nationer, men var gået over til væbnet invasion og krig. En kommunistisk occupation af Formosa ville blive en trusel mod Pacific-området, at han derfor havde beordret den 7. flåde til at forebygge et angreb på Formosa, at han havde fremskyndet den militære assistance til den philipinske regering samt til Frankrigs og de associerede magters styrker i Indo-Kina.

Medens præsident Trumans østasiatiske aktion — således som vi senere skal se — blev vel modtaget i FN's sikkerhedsråd, fik den andre steder en blandet modtagelse.

Det engelske tidsskrift New Statesman and Nation skriver i en leder den 1. juli 1950 om Formosaaktionen:

»Ved denne ensidigt prægede (unilateral) aktion, hvorved amerikanerne har sat sig på Formosa (in taking over F.) har de svækket den basis af legalitet, de stod på.«

I en leder i samme blad den 22. juli hedder det:

»Det er ingen hemmelighed, at ved siden af Britannien og Indien har andre medlemmer af Commonwealth nedlagt kraftig protest (vigorously protested) i Washington mod den ensidige (unilateral) amerikanske aktion i Formosa.«

Commonwealth mod Formosa-aktionen. Den her gengivne reaktion fra Commonwealth er interessant, men en dybere indtrængen i det foreliggende materiale tyder på, at den her udtrykte opfattelse, at Formosaaktionen skulle være en slags vildskud på FN's Koreaintervention, næppe indebærer den helt rigtige tydning; som foran antydet synes Formosaaktionen længe forberedt.

*) Den i dette punkt indeholdte påstand er ikke uanfægtelig. Det drejede sig jo ikke om »et angreb på Korea«, men om (et påstået) nordkoreansk angreb på Sydkorea. Eftersætningen ses herved i nogen grad at svære i luften.

USAs udenrigspolitik — hvorved det lykkedes at parallellisere Formosaaktionen med en FN-intervention i Korea — nåede først sin fulde udfoldelse, da det i begyndelsen af 1951 lykkedes at bevæge FN til at stemple Kina som aggressor og derved fik tryllet FN ind som partner i aktionen mod Mao-Kina (se kap. VI).

Men opnåede derved at få omtrent halvdelen af verdens stater aktiveret i en fra Washington dirigeret fastlandsspærring (mere forsigtigt kaldet »embargo«), således at den amerikanske kongres kan udarbejde lister over varegrupper, der undrages øst-vestlig samhandel.

IV.

FN INDDRAGES I MAC ARTHURS OG TRUMANS INTERVENTIONSPOLITIK

Korea-interventionens 2. fase. Var end Truman i juni 1950 tvunget ind i Mac Arthurs Formosa-politik — der nødvendiggjorde, at Sydkorea forblev under amerikansk kontrol — var der dog en forskel i deres indstilling, som senere på så afgørende måde skulle træde frem i forgrunden. Medens Truman lagde afgørende vægt på den indenfor FN opbyggede alliancepolitik, var denne side af sagen uden interesse for Mac Arthur, der ingenlunde synes betænkelig ved at slå grunden væk under Trumans politik i så henseende.

STILLINGEN I FN

Når det lykkedes at slutte FN op bag den allerede af USA iværksatte intervention og derved hæve denne op i et højere plan, skyldes det en række ganske særlige omstændigheder, idet FN's struktur på forhånd skulle synes ganske at udelukke, at et sådant foretagende på det daværende tidspunkt kunne iværksættes indenfor de i chartaet angivne rammer.

Som nævnt s. 8 havde de nordiske lande blandt andre stater hævdet den opfattelse, at Korea-spørgsmålet lå udenfor FN's kompetence. Den gennem indblanding fra FN og dennes Korea-kommision skete skærpelse af modsætningen mellem syd og nord stillede FN overfor et nyt problem; de stadige sammenstød mellem de ved den 38. breddegrad opmarcherede styrker var en strid mellem to dele af samme land, mellem to grupper af det koreanske folk — altså

i realiteten en borgerkrig og som sådan også unddraget FN's kompetence.

Den måde, hvorpå man vikled sig ud af denne vanskelighed, rummer adskillige besynderligheder. På samme tid, som alle interesserede parter var enige om, at Korea skulle betragtes som en eenhed, dets samling som hovedopgaven, den 38. breddegrad som »en imaginær linie«, har begge parter søgt at skille henholdsvis Nord- og Sydkorea ud som selvstændige, suveræne stater; men denne politik er i sig selv så vaklende og ulogisk, at den formentlig ikke kan afkræfte opfattelsen af de militære aktioner som udløbere af en borgerkrig, som de foran omtalte begivenheder intensiverede i løbet af juni 1950.

For FN's flertalsgruppe var det imidlertid ikke nok på ruinerne af deres samlingsbestrebelse at bygge Sydkorea op som en selvstændig stat; Syngman Rhees regime skulle hæves op i et endnu højere plan — ene af alle verdens stater forsynes med FN's blå stempel.

Korea-kommisionens *kontrol* med et rent højreorienteret valg den 10. maj 1948 resulterede i en »resolution«, hvor alle iøvrigt i kommissionsberetningen omtalte forhold, betænkeligheder og misligheder var bortretoucherede.

FN skærpede gennem en beslutning af plenum denne (af sin sammensætning løsrevne) »resolution« — nærmest en rapport over den af Korea-kommisionen udøvede valgkontrol — op til en *FN-resolution* af langt videre rækkevidde, delvis formuleret som en *garantierklæring* for den efter valget dannede regering — etableret i den endnu på dette tidspunkt af amerikansk militær besatte del af Korea. Denne *garantierklæring* kunne derefter som en fast kliché tages frem og benyttes efter behov.

Ved debatten i sikkerhedsrådet den 25/6 1950 giver USAs repræsentant den i forvejen opskruede resolution endnu en omdrejning:

»Det uprovokerede angreb på republikken Koreas territorium er ensbetydende med angreb på en stat, som De forenede Nationer ifølge generalforsamlingens beslutning har skabt. Det er et væbnet angreb mod en regering, valgt under FN's tilsyn, et angreb rettet mod FN-pagtens fundamentale grundsætninger og et angreb, der åbenlyst udfordrer De forenede Nationers interesser og autoritet.«

Dette fremføres ganske uanfægtet af det for Syngman Rhees regering katastrofale udfald af det en måned forud afholdte valg, også

gennemført under FNs kontrol, men hvis negative resultat synes ganske uden interesse for FNs organer.

Hvor stor betydning der end må tillægges denne FNs favorisering af den ene af parterne i den verserende strid, var det dog den i begyndelsen af året skete sprængning af sikkerhedsrådet, der skabte betingelsen for FNs inddragning i Korea-krigen. Udviklingen var her følgende:

Konflikten om Kinas repræsentation i FN. Artikel 23 i FNs charta tilsikrer »Republikken Kina« stillingen som det ene af sikkerhedsrådets 5 »faste medlemmer«. Medens en række stater, derunder bl. a. England og Danmark, havde anerkendt den på det kinesiske fastland oprettede folkerepublik, fastholdt blandt andre stater USA efter den i løbet af januar skete kursændring sin anerkendelse af nationalistregeringen og spærrede derved det nye Kina ude fra FN og fra den betydningsfulde plads i sikkerhedsrådet.

Kravet om at bringe repræsentationen for republikken Kina i overensstemmelse med de faktiske magtforhold indenfor republikken blev i sikkerhedsrådets møde den 10. januar med stor voldsomhed rejst af Sovjets repræsentant og støttet af Jugoslavien med den begrundelse, at 5 af rådets 10 ikke-kinesiske medlemmer havde anerkendt Mao Tse Tung.

Heroverfor blev det fremhævet, at et betydeligt antal stater endnu ikke havde anerkendt den nye regering, og som fremhævet af Æquadors repræsentant: »disse har frihed til at afgøre selvstændigt, om de vil anerkende den eller ej.«

For det af Sovjets delegerede rejste krav om eksklusion af nationalistregeringens delegerede stemte Indien, Sovjet og Jugoslavien, medens Norge og England afholdt sig fra at stemme; men da 6 lande (derunder Nationalistkinas delegerede) stemte imod, faldt forslaget.

Sikkerhedsrådets sprængning. Sovjets delegerede afgav derefter følgende erklæring:

»Som følge af disse dybe beklagelige omstændigheder ser jeg mig som repræsentant for Unionen af Socialistiske Sovjetrepublikker nødsaget til at erklære, at Sovjetdelegationen ikke ønsker at fortsætte sit arbejde i sikkerhedsrådet, så længe Kuomintang-gruppens delegerede medvirker.

Samtidig ønsker Sovjetdelegationen at understrege, at Sovjetunionen ikke har til hensigt at anerkende lovligheden af nogen som helst beslutning, der er truffet af rådet under omtalte repræsentants medvirken.«

Denne tilbagetrækning af et af rådets 5 faste medlemmer betød faktisk rådets sprængning såvel i relation til art. 27, der til gyldig beslutning kræver samtlige faste medlemmers »ja-stemmer«, som til art. 28, der pålægger sikkerhedsrådets medlemmer mødepligt. I det derved opståede tomrum i sikkerhedsrådets legale funktion startedes Korea-krigen.

Englands repræsentant understreger i mødet den 10/1 muligheden for opståelse af et sådant tomrum, når han i anledning af den opståede konflikt udtaler:

»Der kan opstå en situation, hvor rådet vil være ude af stand til at foretage sig noget som helst.«

Selv om man ikke formelt kan anfægte det bl. a. fra Æquadors repræsentant fremførte synspunkt, *var det dog selve livsnerven i FN, der blev ramt*, da det viste sig umuligt at få en stat, der rummer ca. 1/5 af jordens befolkning, knyttet til FN. Ikke alene lammedes FN selv i sine legale funktioner, men der skabtes et direkte fjendskabsforhold mellem FN og mægtige folkegrupper, hvis bona officia skulle synes en indlysende forudsætning for en fredelig løsning af Korea-spørgsmålet og andre fjernøstlige konflikter.

Sikkerhedsrådets sprængning rejser spørgsmålet om rådets beslutningsdygtighed og legaliteten af de i sommeren 1950 truffede beslutninger, der i det følgende nærmere vil blive belyst.

USA KRÆVER SIKKERHEDSRÅDET INDKALDT

Forelæggelsen for sikkerhedsrådet den 25. juni. Kl. 3 om morgenen den 25. juni (E. D. T.) krævede det amerikanske udenrigsministerium i en telefonsamtale med FNs generalsekretær sikkerhedsrådet indkaldt øjeblikkeligt.

Ved rådets sammentræden kl. 14 forelå et brev fra USAs delegerede med forslag til dagsorden: »aggression mod Republikken Korea«, af mødets dirigent ændret til: »klage over (complaint of) aggression mod Republikken Korea«.

Den fra USAs delegerede fremsendte skrivelse meddelte:

»at der forelå en *indberetning* fra USAs ambassadør i Sydkorea om indfald i Sydkorea på adskillige steder,

at der skulle være udsendt en krigserklæring over Pyongyang radio gældende fra 9 eftm. E. D. T.,

at nordkoreanernes angreb under de nævnte omstændigheder betød et fredsbrud og en aggression.«

Generalsekretæren åbnede mødet med en oplysning om,

at han går ved midnat*) blev underrettet om, at en konflikt synes at være udbrudt i Korea. »Jeg telegraferede ufortøvet til Korea-kommissionen om en indberetning. Svaret er modtaget denne morgen og omdelt til medlemmerne (S/1496).«

Aggressionsklagen skyldes således ingenlunde en alarmering fra Korea-kommissionen, der først ud på eftermiddagen har afgivet den fra Lake Success rekvirerede rapport. (Da telegrammerne er aftrykt uden tidsangivelse for afsendelse og modtagelse, kan nøjagtig tidsfæstelse ikke foretages.)

Når det er anført, at Korea-kommissionens indberetning (S/1496) skulle *bekræfte* den ovenomtalte fra USAs delegerede indgivne besværing, er dette absolut ikke rigtigt. Når det således indledningsvis i kommissionens telegram hedder:

»Republiken Koreas regering oplyser (states), at der den 25. kl. 04,00 (koreansk tid = d. 24. kl. 2 E. D. T.) var iværksat et stærkt angreb (attacks were launched in strength) af nordkoreanske styrker langs hele (all along) den 38. breddegrad«, (Korea-kommissionens telegram, S/1496), er dette kun den samme uverificerede meddelelse, som løber i ring. State Departements påstand om en »krigserklæring« fra nordkoreansk side bekræftes ikke, *men afkræftes*.

Nordkoreas sagsfremstilling med påstand om en sydkoreansk aggression er vel gengivet i telegrammen, men ingenlunde neutraliseret ved, at Syngman Rhee stempler den som usand.

Det er rigtigt, at telegrammet, der er 5—6 timer senere end Muccios første indberetning (se s. 34), giver udtryk for bekymring, men

*) I det foreliggende materiale kendes ingen indberetning på det angivne tidspunkt (E. D. T.).

det slutter med en henvisning til mr. Muccios kl. 3 (koreansk tid) for kommissionen afgivne udtalelse, her gengivet med en noget varierende ordlyd:

at han ventede, at republikens armé »would give good account of itself«.

Det, der blev forelagt sikkerhedsrådet den 25., var i første linie USAs klage over en påstået aggression fra Nordkoreas side; dernæst en fra Korea-kommissionen på generalsekretærens foranledning fremsendt indberetning, af hvilken det fremgår, at begge parter beklager sig over angreb ind over den 38. breddegrad, og som samtidig på væsentlige punkter afkræfter den oprindelige fra USA indgivne, oven citerede klage, således påstanden om, at Nordkorea skulle have udsendt krigserklæring.

Chartaets art. 32 lades uønsket. Det skulle under disse omstændigheder, men iøvrigt ud fra almindelige demokratiske retsprinciper synes selvfølgelig, at begge parter blev indkaldt for at forsvare deres sag, så meget mere som det herom i *FNs charta art. 32* hedder:

»Ethvert medlem af de Forenede Nationer, der ikke er medlem af sikkerhedsrådet, eller enhver stat, som ikke er medlem af de Forenede Nationer, skal, hvis vedkommende stat er part i en tvist, der behandles af sikkerhedsrådet, indbydes til uden stemmeret at deltage i drøftelsen af tvisten.«

Der sker imidlertid dette, at en repræsentant for Sydkorea efter forslag fra USAs delegerede opfordres til at tage sæde i rådet. Sydkoreas repræsentant må åbenbart have stået parat, eftersom han umiddelbart herefter kan tage plads ved rådsbordet og som første taler efter forelæggelsen af resolutionsforslaget forsikre om, at det påståede nordkoreanske angreb var ganske uprovokeret.

Til indkaldelse af en repræsentant for Nordkorea, således som i chartaet forudsat, var der åbenbart intet skridt foretaget, og et forslag fra Jugoslaviens repræsentant, der foruden krav om fjendtlighedernes ophør krævede en repræsentant for Nordkorea indkaldt for at forelægge sin sag for sikkerhedsrådet, blev stemt ned.

Det er formentlig indlysende, at en tiltrædelse af det sidste krav ville have lettet gennemførelsen af det første.

Som en begrundelse for, at rådet burde høre den anden part i sagen, anfører Jugoslavien blandt andet:

»Vi føler ikke, at det billede, vi hidtil har været i stand til at danne os fra de forskellige meddelelser, der er indløbet, af hvilke nogle er indbyrdes modstridende, og af de udtalelser (statements), vi har hørt her, er tilstrækkelig fuldstændigt og afbalanceret (balanced); heller ikke et billede, som vil sætte os i stand til at dømme om ret eller uret i sagen eller placere det endelige ansvar på en af de implicerede parter.«

En samlet gennemgang af det foreliggende materiale, der næppe i sin helhed har været rådets medlemmer bekendt, understreger i høj grad skarpsindigheden og klogskaben i Jugoslaviens særstandpunkt under rådets forhandling. En omhyggelig afvejning af de foreliggende kendsgerninger ville have gjort det klart, at man under sikkerhedsrådets forhandlinger med hensyn til sagens kerne ikke var nået videre, end at påstand stod mod påstand.

I forbindelse hermed rejser sig et spørgsmål af betydelig rækkevidde, og som også kan have relation til den forudgående behandling af denne sag:

Generalsekretærens ansvar. Generalsekretærens ansvar med hensyn til sagens *forelæggelse* — hvis formelle og reelle uangribelighed var dobbelt nødvendig under hensyn til sikkerhedsrådets hovedkulse indkaldelse — synes ingenlunde hævet over kritik. Når han siger:

»Den fra Korea-kommissionen modtagne rapport såvel som rapporter fra andre kilder gør det klart, at der har været foretaget militær aktion af nordkoreanske styrker«

virker det mere som et ekko af State Departements henvendelse end som en objektiv analyse af det foreliggende materiale, hvoraf »de andre kilder« ikke er nærmere defineret eller oplyst.

Forelæggelsen af det sparsomme kildemateriale synes forbavsende skødesløs; manglende tidsangivelser vanskeliggør en klar opfattelse af den kronologiske rækkefølge af begivenheder og påstande, hvoraf nogle på forhånd ganske negligeres, medens andre fremhæves ud over, hvad der foreligger bevis for.

Der gives på sikkerhedsrådets møder — bl. a. fra generalsekretærens side — indgående redegørelser om sagens forhistorie helt tilbage til 1947; USAs delegerede omtaler indgående valget i Sydkorea i 1948. Det forekommer, når disse forhold fremføres som en vægtig begrundelse for en FN-intervention, ganske uforsvarligt, at *general-*

sekretæren lader det for kun en måned siden under Korea-kommissionens kontrol afholdte valg i Sydkorea og andre oplysninger, som Korea-kommissionen sad inde med, om den indre politiske opløsning i Sydkorea, uomtalt.

Det skulle synes en naturligt pligt for generalsekretæren ved sin redegørelse for sagens forhistorie at erindre om, at et af rådets faste medlemmer ved mødet den 10. januar havde erklæret, at Sovjetunionen ikke kunne anerkende lovligheden af nogen som helst beslutning truffet af rådet med dets nuværende sammensætning. Spørgsmålet om rådets beslutningsdygtighed kunne i så fald ikke — som man med undren har konstateret — været forbigået i tavshed i et så vigtigt rådsmøde.

Når organisationens generalsekretær påkalder rådets indgriben, skulle det også synes nødvendigt at redegøre for de i en række af chartaets artikler indeholdte bestemmelser om mægling m. v. i et tilfælde som det foreliggende, hvor en konflikt påstås at indebære en trusel mod verdensfreden. Også dette undlod man at erindre om (jfr. art. 32, kap. VI »Fredelig bilæggelse af tvistigheder« (art. 33 —38) samt art. 41).

Sikkerhedsrådet har alt i alt stået uden en fast og objektiv tilrettelagt sagsfremstilling og med forringede muligheder for en fair behandling af sagen — et forhold, som beklageligvis kun Jugoslaviens repræsentant var opmærksom på.

Afstemningen. Afstemningen, der afskar Nordkorea fra at fremlægge sine synspunkter for rådet, er ikke uden interesse; mod Jugoslaviens forslag stemte Kina (Formosa), Kuba, Ecuador, Frankrig, Storbritannien og U. S. A., medens Ægypten, Indien (på grund af manglende instruks fra deres regeringer) og Norge afholdt sig fra at stemme. Sovjetunionens repræsentant var ikke til stede.

Sikkerhedsrådets henvendelse af 26/6 til Nordkorea om at trække deres tropper tilbage nord for den 38. breddegrad blev d. 27. gennem pressen og d. 29. gennem et telegram til F. N.s generalsekretær besvaret med en erklæring om, at den nordkoreanske regering ikke kunne godkende sikkerhedsrådets diskussion af og afgørelse i Korea-spørgsmålet for lovlig ud fra den kendsgerning,

- 1) at Nordkorea ikke var blevet rådspurgt, og Korea-spørgsmålet var blevet afgjort uden deltagelse af regeringen i den demokratiske koreanske folkerepublik,

- 2) at repræsentanter fra Sovjetunionen ikke var til stede i sikkerhedsrådet og repræsentanter fra »the great Chinese power were not admitted«.

Sikkerhedsrådets møde den 27. juni. Den af Korea-kommissionen den 26. afgivne rapport, som dannede udgangspunktet for sikkerhedsrådets forhandling den 27., lød således:

»Nordkoreanske fremstød har skabt farlig situation. Mulighed for hurtig forværring. Bedømmelse af situationen i Seoul i morgen umulig. Tidligere erfaringer og forholdene iøvrigt sandsynliggør, at Nordkorea ikke vil ænse rådets resolution eller kommissionens henvendelser. Forslag (her fremhævet): *Anmodning til parterne om valg af neutral mægler eller opfordring til medlemsstater om øjeblikkelig forsøg på mægling.* Kommissionen besluttet på at blive i Seoul. Fare for, at nuværende kritiske udvikling fyldbyrdes om få dage og spørgsmålet om fjendtlighedernes ophør og tilbagetrækning af nordkoreanske tropper således uden betydning.« (S/1503).

Rapporten fra markobservatorerne i perioden 9.—22. juni var temmelig intetsigende; men ligesom den angav, at der ikke syd for breddegraden sporedes nogen særlig militær aktivitet, sluttede den med følgende:

»Der var imidlertid ikke blevet modtaget nogen rapport vedrørende de nordkoreanske styrker, som kunne tyde på nogen overhængende ændring i situationen nord for breddegraden.« (A/1350, s. 41).

Det må bemærkes, at denne sidste sætning ikke havde fundet plads i Korea-kommissionens rapport af 26. juni til sikkerhedsrådet

MEDDELELSE FRA PRÆSIDENT TRUMAN OM DEN ALLEREDE INDLEDEDE AKTION

USAs repræsentant, mr. Austin, stillede forslag til en resolution, der konstaterer, at henvendelsen af 25. om fjendtlighedernes ophør havde været resultatløs, og anbefaler, at medlemmer af FN yder den sydkoreanske republik sådan hjælp, som måtte være nødvendig for at tilbagevise det væbnede angreb og genoprette fred og sikkerhed.

Inden resolutionsforslaget kommer til behandling, fremlægger mr. Austin den før omtalte kundgørelse fra præsident Truman, hvorefter han havde:

- 1) paa egen hånd begyndt krigen i Korea,
- 2) genoptaget interventionen i den kinesiske borgerkrig,
- 3) udvidet den væbnede intervention til en generel aktion mod den kommunistiske bevægelse i Asien og Pacificområdet og derved
- 4) på forhånd — udover USA og Sydkorea — gjort såvel Frankrig som Kina (Formosa) til part i denne væbnede intervention.

Dette forhold måtte selvsagt præge forhandlingen og den følgende afstemning.

Bag det amerikanske forslag om at yde væbnet støtte til Sydkorea stillede sig i første linie Sydkoreas egen repræsentant,

»der fandt det unødvendigt at gentage, at det drejede sig om et uprovokeret og omhyggeligt beregnet angreb . . . «^{*)}

Kinas (Formosaregeringens) repræsentant havde den fulde forståelse af betydningen af, at præsident Truman havde inddraget Formosa i konflikten, idet han bl. a. udtalte:

»at det kinesiske folk ventede, at deres regering skulle udnytte Formosas hjælpkilder af mennesker og materiel til at genvinde Kinas uafhængighed og frihed.«

Frankrigs repræsentant ønskede samtidig med, at han sluttede sig til det fremsatte resolutionsforslag:

»at udtrykke sin dybe påskønnelse af præsident Trumans kundgørelse, som USAs repræsentant lige havde oplæst . . . den planlægger det specielle Korea-problem indenfor »le cadre général du Pacifique«, og indenfor hvad man kan kalde Pacifik-fronten . . . «

Også Storbritannien, Kuba, Norge og Ecuador sluttede op om USAs resolutionsforslag.

Mægling afvises. Jugoslaviens repræsentant karakteriserede konflikten som en udløber af den rådende »kolde krig«, han fremsatte et forslag til resolution gående ud på:

at gentage rådets krav om fjendtlighedernes ophør,

at indlede en mæglingsaktion,

^{*)} Når udtalelser om »et uprovokeret angreb« har kunnet passere upåagt, må det skyldes en manglende orientering om de provokationer fra sydkoreansk side, der ellers var offentligheden bekendt gennem presseudtalelser. Også her spiller generalsekretærens ansvar ind.

at indbyde Nordkoreas regering til ufortøvet at sende repræsentanter til FN's hovedkvarter med fuld bemyndigelse til at deltage i en mæglingsprocedure.

Han henviser indledningsvis til, at Korea-kommissionen i sit telegram af 26. (S/1503) anbefalede mægling.

Skønt Jugoslaviens forslag således var ganske på linie med Korea-kommissionens forslag til sikkerhedsrådet, blev det nedstemt med de samme stemmer, der sluttede sig til USAs resolutionsforslag.

Afstemningen. For USAs forslag om at lade FN slutte op bag den allerede fra forslagsstillerens side iværksatte intervention stemte udover USA og de 3 Atlantpagtstater Frankrig, Norge og Storbritannien de til Amerika nært knyttede mindre republikker Ecuador og Kuba samt Kina (Formosaregeringen); imod stemte Jugoslavien, medens Indiens og Ægyptens repræsentanter afholdt sig fra at stemme. USSR's delegerede var ikke til stede.

Er FN ikke et mæglingsorgan? Om det afviste mæglingsforslag skriver *New Statesman and Nation* i en leder den 15. juli:

»Det bør erindres, at om aftenen den 27/6, da sikkerhedsrådet anbefalede, at FN skulle støtte den militære hjælp, der allerede ydedes af USA til sydkoreanerne, ignorerede rådets resolution den rapport fra FN's kommission i Korea, der var modtaget tidligere om eftermiddagen, som foreslog, at rådet skulle opfordre begge parter til at gå med til en neutral mægler.«

Skal FN betragtes som et fredsorgan, må enhver tendens til at foretrække krig for mægling mødes med den største betænkelighed.

Det må herved fremhæves, at igennem alle faser af Korea-konflikten var mulighederne for mægling blevet forringet ved, at lande som Kina og Nordkorea, der i så henseende har indtaget en nøglestilling, på forhånd var blevet udrangeret af FN som mindreværdige og dermed bragt i direkte modsætningsforhold til FN og dets organer.

Udover spørgsmålet om, i hvilket omfang den skete afvisning af mægling og den hovedkuls tilslutning til en allerede igangsat militæraktion har fjernet rådet fra chartaets ånd og bogstav, rejser sig spørgsmålet om afstemningens legalitet i relation til de for rådet gældende særlige afstemningsregler.

VAR SIKKERHEDSRÅDET BESLUTNINGSDYGTIGT?

Sikkerhedsrådets afstemningsregler findes angivet i chartaets art. 27, hvis pkt. 3 lyder som følger:

»Artikel 27.

3. Sikkerhedsrådets beslutninger i alle andre sager (end vedrørende forretningsordenen) skal vedtages med syv medlemmers jastemmer; dog skal ved beslutninger i henhold til kapitel VI og artikel 52, pkt. 3, en part i en tvist afholde sig fra at stemme.«

Det vil af afstemningsresultaterne ses, at spørgsmålet om, hvorvidt chartaets krav om 7 jastemmer kan siges at være opfyldt, må være afhængig af, om man regner Kina som fast medlem lovligt repræsenteret ved Formosaregeringens repræsentant; spørgsmålet om, hvorvidt USA (og evt. de to andre regeringer), der ved den allerede iværksatte aktion var blevet part i den foreliggende tvist, burde have afholdt sig fra at deltage i afstemningen, ses ikke at være rejst under sagens behandling den 27.

Under alle omstændigheder udelukkede Sovjetrepræsentantens fraværelse afgivelse af de i chartaet krævede 5 jastemmer. Den gængse bortforklaring af dette i relation til FN's grundlov afgørende spørgsmål er den, at der i de pågældende møder ikke blev nedlagt »veto«.

Denne »forklaring« er i høj grad anfægtelig; når et medlem ikke er til stede, kan det selvfølgelig ikke nedlægge »veto« — en terminologi, der iøvrigt ikke benyttes i chartaet — men lige så selvfølgelig kan det ikke afgive den »jastemme«, som i chartaet er betingelse for en legal beslutning.

Forudsætningen ved forbundets dannelse har ganske klart været, at afgørende dispositioner krævede *enighed* mellem sikkerhedsrådets 5 faste medlemmer. De vestlige magters stolthed over at have gennemført Korea-aktion, uden at sådan enighed har foreligget, er således ilde anbragt.

De særlige afstemningsregler for sikkerhedsrådet, hvori dette krav har fået udtryk, blev ved San Francisco-konferencen udtrykkelig angivet som betingelse for forbundets dannelse og af de 5 stormagter *fastholdt* trods indvendinger fra de mindre staters side.

FN's virksomhed vil således efter chartaet på afgørende punkter

være begrænset af dette krav om enighed, hvilket klart fremgår af en række af chartaets bestemmelser — derunder de nedenfor anførte bestemmelser om evt. gennemførelse af militære aktioner.

KOMMANDOORDNINGEN

De improvisationer, som det 5. faste medlems udeblivelse havde ført sikkerhedsrådet ind i, fik deres mest skæbnsvangre udløber ved organisationen af den militære intervention.

Vedrørende de under sikkerhedsrådet henhørende foranstaltninger til opretholdelse af mellemfolkelig fred og sikkerhed, derunder — efter at fredelig bilæggelse er søgt gennemført efter art. 33, 36 og 37 — eventuel anvendelse af væbnet magt, er der givet udførlige regler i chartaets kapitel VII (art. 39—51; jfr. herved også art. 106). Angående den i sådanne tilfælde forudsatte kommandoordning er bestemmelser fastsat i art. 46 og 47.

Artikel 46.

»Planer for anvendelse af væbnet magt udarbejdes af sikkerhedsrådet med generalstabskomiteens bistand.«

Artikel 47.

1. »Der er oprettet en generalstabskomité, hvis opgave skal være at råde og bistå sikkerhedsrådet i alle spørgsmål vedrørende rådets militære behov med henblik på opretholdelse af mellemfolkelig fred og sikkerhed, anvendelse af og kommando over de styrker, der er stillet til dets rådighed, samt reguleringen af rustningerne og mulig afrustning.«

2. »Generalstabskomiteen består af sikkerhedsrådets faste medlemmers generalstabschefer eller deres repræsentanter. Ethvert medlem af De Forenede Nationer, som ikke er fast repræsenteret i komiteen, skal indbydes af denne til at slutte sig til den, når den effektive udførelse af komiteens hverv kræver, at vedkommende medlem deltager i dens arbejde.«

3. »Generalstabskomiteen skal under sikkerhedsrådets myndighed være ansvarlig for den strategiske ledelse af alle væbnede styrker, der er stillet til rådighed for sikkerhedsrådet. Spørgsmålet vedrørende kommandoen over sådanne styrker skal ordnes senere.«

4. »Generalstabskomiteen kan, med sikkerhedsrådets bemyndigelse

og efter rådslagning med vedkommende regionale institutioner, oprette regionale underkomiteer.«

Det må formentlig betragtes som en udløber af den almindelige bortseen fra chartaet, at sikkerhedsrådet i sit møde den 7. juli efter forslag fra Storbritanniens repræsentant simpelthen overlader USA at udpege en overkommando. Ægypten, Indien og Jugoslavien undlod at stemme. USSR var fraværende.

Der opstod herved et militært organ bestående af Mac Arthurs og Syngman Rhees styrker med Mac Arthur (der stadig var knyttet til Formosaaktionen) som øverstkommanderende. Andre militære kontingenter sluttedes senere til og dannede derved en fælleskommando; men stadig under den amerikanske generals ledelse og helt løsrivet fra FNs kompetente organer.

Præsident Truman, der herefter sad med det egentlige ansvar for Korea-krigen, for hvilken FNs navn og FNs flag dannede den tyndeste tynde camouflagen, kunne kun ved fantastiske anstrengelser (således flyverejsen til Wake i Stillehavet d. 15/10) få en slags føling med egenrådige overgeneral, hvis informationer under Wake-mødet synes at have været mere vildledende end vejledende, og hvis dispositioner efter talrige advarsler, og efter at hans dispositioner havde ført USA og dets allierede ind i en helt ny krig, førte til et enestående skridt i den politiske historie: den populære overgenerals afskedigelse på gråt papir.

Ikke mindre vanskeligt var det for England at få indseende med Trumans forvaltning af den fælles krig. Det lykkedes dog f. eks. at få visse begrænsede aftaler mellem disse to hovedmagter.

For FN blev intet andet levnet end *ansvaret*.

Da der senere på Sovjets initiativ indledtes forhandlinger om våbenstilstand, blev disse lagt i hænderne på den amerikanske overgeneral (under medvirken af Syngman Rhee, der intet øjeblik har ønsket fred med Nordkorea).

Disse afgørende forhandlinger er således — ligesom krigsførelsen iøvrigt — unddraget FNs kompetente organer.

For FN er intet andet levnet end ansvaret.

OMKRING DEN 38. BREDDEGRAD

I slutningen af september 1950 nåede de allierede tropper, der havde »befriet« Sydkorea, dets nordgrænse, den 38. breddegrad. Den som »aggression« stemplede overskridelse af breddegraden fra nordkoreansk side var dermed tilbagevist.

Verden åndede lettet op ved udsigten til, at dette fra mange sider anfægtede militære æventyr nu måtte stå foran sin afslutning.

Den for de allierede gunstige militære situation bød på muligheder for at få nordkoreanerne i tale i en forhandling om den forening af Korea, som ikke blot var FN's hovedformål, men også begge de koreanske staters klart udtalte ønske.

»*Problem of the independence of Korea*« kom d. 26. september til behandling i FN's generalforsamling og blev herfra henvist til den Politiske Komité (1. komité).

Bag kulisserne. Forhandlingerne i FN, der senere indgående omtales, bliver ikke fuldt forståelige, hvis man ikke er klar over, at de bestemmende forhandlinger om krig eller fred er ført i FN's korridorer, og at afgørelse til fordel for en aggression over 38. br. blev truffet flere dage før 1. komité's og generalforsamlingens slutbehandling henholdsvis d. 4. og 7. oktober. Den 3. hedder det i en pressemeddelelse fra FN, at Norge understreger, at den britiske resolution (den senere omtalte 8-magts-resolution) intet udtaler om retten til at overskride 38. breddegrad; samme dag ser imidlertid Politikens korrespondent S. T. R. sig i stand til i et telegram at oplyse: »de skandinaviske lande stemmer for det britiske forslag og accepterer dermed med et suk den eventuelle militære nødvendighed af med magt at erobre Nordkorea«.

Afgørelsen i marken. Ved den 38. breddegrad havde begivenhederne deres eget forløb. Den 1. oktober havde FN-styrkerne nået 38. breddegrad, og Mac Arthur slog på forhånd benene bort under en FN-forhandling med Nordkorea ved uden bemyndigelse fra FN at udsende et i en truende tone holdt ultimatum. Efter meddelelse fra Tokio har sydkoreanerne d. 1. oktober overskredet den 38. breddegrad, og d. 3. bringer Reuter fra Tokio en af chefen for den 3. sydkoreanske division undertegnet meddelelse om, at sydkoreanerne alle-

rede står 65 km nord for breddegraden og vil rykke frem til Manchuriets grænse. Den 5. kan Reuters korrespondent meddele: »General Mac Arthur vil formentlig snart gøre et fremstød over grænsen.« **Advarsler.** Planerne om et militært angreb på Nordkorea over 38. breddegrad (der allerede de første dage af oktober havde antaget fast form) mødes med en protest fra Kina, hvis ministerpræsident udtaler, at Kina ikke ville tillade et overgreb mod et naboland. Denne advarsel blev omtrent samtidig ad diplomatisk vej fremført gennem den indiske regering med understregning af, at Kina ville betragte en fremrykning mod dets manchuriske grænse med den alvorligste mistillid, og det blev navnlig præciseret, at Kina ikke ville stå som ligegyldig tilskuer (»stand idly by«), hvis FN-styrker truede det vitale kraftværk ved Yalu.

Forhandlinger i FN. Selv om FN's stilling synes på afgørende måde præjudiceret ved andetsteds truffene afgørelse, er det af gribende virkning gennem referaterne at følge, hvorledes forhandlingerne med uventede og dramatiske episoder slanger sig mod et forud bestemt mål.

Udgangspunktet for debatten var to resolutioner, henholdsvis fra den østlige 5-magts-gruppe og fra den før nævnte 8-magts-gruppe med Storbritannien som den førende stat.

Syngman Rhees position. En i sidstnævnte resolutionsforslag indledningsvis optaget passus om Syngman Rhees regering som udgået fra et af FN kontrolleret valg, der »var et gyldigt udtryk for vælgerens frie vilje«, blev imødegået af Vyshinsky (USSR) og Polens repræsentant, bl. a. med henvisning til Korea-kommissionens rapport; talerne dokumenterede, at FN's konklusion byggede på et ensidigt uddrag af denne (jvf. s. 20).

Mr. *Scharlet* (Israel) sluttede i mødet d. 4. op bag denne kritik; hvis derved sigtedes til det sidst afholdte valg, var forholdet det:

»et flertal af nationalforsamlingens medlemmer var ikke i overensstemmelse med den nuværende regering, således at denne fandt sig placeret som en mindretalsregering. Det parlamentariske grundlag for denne regerings eksekutivmyndighed måtte uopholdelig reguleres.«

Mr. Austin (USA) optog spørgsmålet i generalforsamlingens møde d. 6/10:

»Det er (imidlertid) en kendsgerning, at mr. Rhee var valgt som resultat af et valg, som var atteresteret som fair af FN. Det er ligeledes en kendsgerning, at hans tilhængere har tabt ved det sidste valg, og partier, som er imod præsident Rhee, har vundet majoriteten.«

Mr. Austin mente imidlertid, at dette var noget, som kunne hænde enhver regering. (Mr. Austin bortser dog herved fra det, som i denne forbindelse er det afgørende, at det tabte valg fandt sted i maj 1950, således at Rhees regime havde mistet sin påståede parlamentariske basis, inden FN i juni ydede dette system væbnet hjælp.)

Nordkoreas indlæg. Et forslag om at træde ind i en direkte forhandling med Nordkorea ved at indkalde både nord- og sydkoreanere til komiteens forhandlinger blev — ligesom Jugoslaviens forslag i så henseende d. 25. og 27. juni — nedstemt. I tilslutning til Vyshinskys tale i kommissionen d. 2/10 blev for komiteen fremlagt en telegrafisk redegørelse af 28/9 fra Nordkoreas udenrigsminister. Denne indeholdt bl. a. en fremstilling af begivenhederne inden krigsudbruddet med en dokumentation af sydkoreanske planer om en aggression mod Nordkorea.

Hvad indebærer den 38. breddegrad? Den situation, som indtrådte ved, at nordkoreanerne var slået tilbage over 38. breddegrad, førte debatten om, hvilke statsretlige forhold denne skillelinie indebar, frem i forgrunden.

Standpunkterne viste sig ved den daglange debat i 1. komité, dels meget vakkende, dels stærkt divergerende.

De stater, som stod bagved 8-magts-resolutionen, synes — som støtte for bestræbelser for en fortsættelse af krigen — at sætte ind på en bagatellisering af spørgsmålet om 38. breddegrad.

von Balluseck (Nederlandene): »Den 38. breddegrad var alene planlagt som en midlertidig rent militær demarkationslinie«.

Mr. *Limb* (Sydkorea): »Den 38. breddegrad var en blot teknisk, geografisk betegnelse, skabt ved overenskomst mellem Sovjetunionen og USA«.

Mr. *Austin* (USA): »Den barriere, som havde delt Nord- og Sydkorea, havde hverken lovlig eller fornuftsmæssig basis og var hverken anerkendt af FN eller republikken Korea. Man betegner den senere i debatten som »en imaginær linie«.

(Den her udtrykte opfattelse, at grænsen mellem Nord- og Syd-

korea skulle være »en imaginær linie«, styrker afgørende den teori, at kampene d. 25. juni ligesom tidligere skærmydsler var episoder i en *borgerkrig*, hvis skærpelse i juni stod i forbindelse med oppositionens sejr ved valget i maj måned).

Foruden østgruppens 5 magter synes derimod andre staters repræsentanter at holde på, at man måtte gøre holdt ved 38. breddegrad, således Indien og Jugoslavien (se senere). Mr. *Belaunde* (Peru) synes også af den opfattelse, at FNs aktion nu måtte være afsluttet: »Sikkerhedsrådet og generalforsamlingen havde udført deres hverv i et klart defineret legalt tilfælde«.

Resolutionerne. Det af 8-magts-gruppen fremlagte resolutionsforslag gik bl. a. ud på, at egnede skridt skulle tages for at skabe stabile forhold i hele Korea; under FNs overopsyn skulle alle foranstaltninger, derunder frie valg, tages for at gennemføre et samlet frit og uafhængigt Korea; FN-styrkerne skulle ikke blive i nogen del af Korea længere end nødvendigt for at opnå disse mål; en ny Korea-kommission for samling og genopbygning af Korea skulle oprettes.

Hvad indebar nu denne resolution? Ligeså klar den var i sine mål, ligeså uklar var den i alt, hvad der angik midlerne til disse måls opnåelse. Der tales hverken om krigenes fortsættelse eller dens standsning; ej heller tages stilling til de til den 38. breddegrad knyttede problemer. Bragte diskussionen den klarhed, som resolutionsforslaget savnede?

DEBATTEN I FNs POLITISKE KOMITE (1. KOMITE)

På den ene side og på den anden side! Mr. *Younger* (Storbritannien) udtalte i mødet d. 30/9 bl. a.: Ved nedsættelsen af en kommission, som skulle virke for tilvejebringelse af et samlet uafhængigt Korea, videreførte forslaget FNs beslutninger fra 1947, 1948 og 1949 De skridt, som skulle tages i så henseende, var ikke fremlagt i detaljer, men det overlodes til kommissionen at tage de bedst mulige skridt. Kommissionslandenes faste medlemmer skulle danne en interimskommission »to consult with and advise the UN Unified Command«.

Nederlandenes repræsentant ville særlig overfor Asiens folk understrege, at FNs eneste motiv var modstand mod enhver aggression og oprettelse af frihed og sikkerhed i en atmosfære af lov og orden.

Han ville som medforslagsstiller understrege, at resolutionsforslaget indeholdt de nødvendige midler til at løse disse mål ved oprettelse af en ny FN-kommission til samling af Korea.

Kubas repræsentant, der ligeledes var medforslagsstiller, udtalte bl. a., at FN var forpligtet til at fuldbyrde en fredelig løsning af Korea-spørgsmålet ved forening under én regering, valgt ved fri udfoldelse af det koreanske folks vilje.

Med hensyn til tanken om at starte en ny krig ud over 38. breddegrad udtalte andre af forslagsstillerne sig mindre forbeholdent.

General Romulo (Filipinerne): Sikkerhedsrådets resolution af 27/6 var bred nok til at tillade militære operationer, indtil international sikkerhed var oprettet i hele Korea.

Sunde (Norge): Den norske delegation havde stemt mod USSR's forslag om at invitere begge parter til at deltage i komiteens diskussion ud fra den betragtning, at løsning af problemet måtte blive baseret på det princip, at Nordkorea først måtte blive fuldstændig slået og forhindret i at fortsætte deres aggression mod FNs styrker.

Medens *mr. Austin* (USA) og *mr. Spender* synes ret uforbeholdent at slutte op om tanken om at føre krigen ind over 38. breddegrad, »aggressorstyrkerne skulle ikke kunne trække sig tilbage bag en imaginær linie« siger *mr. Austin*, udtrykte *mr. Pearson* (Kanada) sig mere forbeholdent:

»FNs sejr havde bragt nyt håb; men militære sejre skaffer ingen løsning på det koreanske spørgsmål . . . De, som nu nægter at nedlægge våbnene, og de, der råder dem til at følge en sådan kurs, må bære et tungt ansvar.«

Klart bliver *mr. Pearsons* standpunkt ikke, når han på den anden side ikke mener, at nogen FN-resolution bør gribe ind i den militære handlefrihed.

Andre delegerede lagde særlig vægt på resolutionens positive sider udtrykt i den i 8-magts-resolutionen foreslåede kommissions opgaver, navnlig såvidt angår Koreas genopbygning og afhjælpning af nøden i det ødelagte land. Var det for at imødekomme disse ønsker og berolige de mange, der var blevet opskræmt af de forskellige aggressive indlæg, at *mr. Austin* i generalforsamlingen udtaler:

»FN vil hjælpe, genopbygge, ikke ødelægge!«

Hvem kunne vel forestille sig, at dette genopbygningsprogram,

hvis nærmere udarbejdelse blev overdraget den økonomiske komité, skulle indledes med Nordkoreas totale ødelæggelse?

Hvad indebar 8-magts-resolutionen? Der synes efter det foreliggende næppe tvivl om, at *Mac Arthur* og 8-magts resolutionens fædre og med dem Amerika har været bestemt på en fortsættelse af krigen ind over 38. breddegrad.

Skønt Nordkorea nu ved en eventuel fortsættelse af krigen var trængt tilbage til forsvar af eget område, var den i de 8 magters øjne stadig »aggressor«, der ikke skulle »dække sig bag en imaginær linie« — en helt ny betegnelse for den af FN fastsatte grænse for det af FN garanterede Sydkorea.

Resolutionsforslaget indebar imidlertid overhovedet ingen bemyndigelse for den militære fælleskommando, idet det var den nye kommission, der under ansvar for FN og på FNs vegne skulle løse en række opgaver.

Modstand mod 8-magts-forslaget. Resolutionsforslaget fra de 8 magter fik med sin dobbeltbundethed ikke nogen let gang gennem 1. komité, den tidligere nævnte 5-magts-resolution og andre forslag kom efterhånden i forgrunden i diskussionen.

Mod 8-magts-resolutionens formelle mangler rejstes i mødet d. 4/10 alvorlige indvendinger fra Syriens repræsentant, *El Khouiri*, der pegede på, at forskellige punkter i resolutionen måtte blive klaret ud fra såvel legale som praktiske synspunkter:

»Hvem skulle udøve den øverste myndighed vedrørende civile og militære spørgsmål over hele Korea? Der var 4 myndigheder: FN-Korea-kommissionen, Sydkoreas regering, armékommandoer og Nordkoreas regering . . .

Modsat den i 1947 nedsatte kommission var der nu inddraget militære spørgsmål, og »clearly military situations and military interventions were matters within the province of Security Council. There was no mention of the Security Council in the entire resolution, whereas only the Security Council was entitled to deal with so matters.«

Indiens repræsentant, *Sir Beneral Rau* kunne slutte sig til en stor del af 8-magts-resolutionen, men foreslog det punkt (pkt. (d) i den s. 60 gengivne tekst), der kunne befrygtes at rumme en indirekte be-

myndigelse for FN til at besætte Nordkorea udeladt. Han udtalte bl. a. i mødet d. 3/10:

»Tilliden til FN ville blive svækket, hvis FN ville autorisere en forening af Kina ved benyttelse af magt mod Nordkorea, efter at organisationen havde modstået Nordkoreas forsøg på at forene landet ved at bruge magt mod Sydkorea.

Østgruppens forslag (5-magts-forslaget). Benegal Rau mente ikke, at der kunne være nogen indvending mod pkt. 1 i 5-magts-forslaget, der krævede øjeblikkelig standsning af fjendtlighederne. Forslagets pkt. 2, der krævede FN-tropperne tilbagetrukket fra Korea, kunne han ikke tiltræde.

Han konkluderede sit indlæg med, at det ikke syntes umuligt, at forslagsstillerne til de to hovedforslag kunne mødes og udforme et fælles forslag.

Jugoslaviens forslag. Jugoslaviens repræsentant, mr. *Kardely*, beklagede, at hans mæglingsforsøg d. 25. og 27. juni var blevet afvist. Han foreslog et program på 7 punkter, hvoraf de første var:

- 1) ufortøvet standsning af fjendtlighederne,
- 2) opretholdelse af 38. breddegrad som midlertidig grænse,
- 3) afholdelse af almindelige valg — senere tilbagetrækning af de fremmede tropper.

Indiens mæglingsforslag. Indiens forslag om nedsættelse af en underkomité, der skulle tage alle de resolutioner og forslag, som var eller ville blive forelagt komiteen i betragtning og fremkomme med et resolutionsforslag indebærende den størst mulige overensstemmelse, blev forelagt den politiske komité i mødet d. 4/10.

Ægyptens repræsentant, *Mahmoud Favzi Bay*, gratulerede Indien til dets vise og modige holdning: det var ikke for meget at ofre en dag på et mæglingsforsøg.

Mr. *Austin* (USA) påskønnede Indiens bestræbelser, som han var sikker på udsprang af de ædleste motiver; men Indiens forslag ville forsinke komiteens og general assembly's arbejde og bringe hundreder af menneskeliv i fare og tillade aggressoren at forlænge sin virksomhed. (Hvor mange millioner af menneskeliv har ikke dette besynderlige ræsonnement kostet?)

Vysbinsky (USSR): En ny situation var opstået ved Indiens for-

slag, der søgte at finde et grundlag for at opnå enighed. Det var sandt, at det ved første øjekast var et vanskeligt hverv; men der var ingen begrundelse for at skulke fra det. USSR's delegation mente, at ethvert middel for at opnå en fredelig forhandling måtte blive benyttet.

Indiens forslag forkastes. Indiens forslag sprængte den ellers så fast tømrede vestblok, idet 24 stemte for, herunder de 3 nordiske lande, men med 32 stemmer mod og 3 abst. faldt forslaget (abst. her og i det følgende betegne for ikke-deltagelse i afstemningen).

8-magts-resolutionen modificeres. Israels repræsentant, mr. *Sharet* beklagede, at Indiens resolution var blevet forkastet, men mente dog, at det var muligt at modificere flertalsresolutionen således, at den kunne opnå et større antal stemmer, foreslog en ny § føjet som (c) til 8-magts-resolutionen, hvorefter der skulle indledes forhandling med Nord- og Sydkoreas befolkning.

Israels resolution, hvis endelige tekst er gengivet nedenfor som hovedresolutionens punkt c), gav 8-magts-resolutionen en afgørende drejning hen mod en fredelig løsning ad forhandlingens vej (så meget mere må det beklages, at dette vigtige punkt er udeladt i Udenrigsministeriets referat af resolutionen i beretningen til rigsdagen af april 1951, side 10 (den fulde tekst af resolutionen af 7/10 findes som bilag 3 i beretningen)).

Afstemningen slog et endnu dybere skår i den vestorienterede stemmeblok, idet det blev vedtaget med 29 stemmer mod to med 22 abst.

Efter en indledning, der rekapitulerer sagens forhistorie, kom 1. stk. i den af plenarforsamlingen den 7. oktober vedtagne resolution herefter ved tilføjelsen af det nye punkt (c) til at lyde:

Plenarforsamlingen

benstiller, at

- a) der tages egnede skridt til at sikre stabile forhold overalt i Korea,
- b) der træffes alle grundlæggende foranstaltninger, herunder afholdelse af valg under De Forenede Nationers ledelse, til oprettelsen af en forenet, uafhængig og demokratisk regering i den suveræne stat Korea,
- c) alle grupper og repræsentative organisationer i Koreas befolk-

ning, i syd og i nord, indbydes til at samarbejde med De Forenede Nationers institutioner på genoprettelsen af freden, afholdelse af valg og oprettelsen af en forenet regering,

- d) De Forenede Nationers styrker ikke bør forblive i nogen del af Korea, undtagen forsåvidt det er nødvendigt for at nå de ovenfor under a) og b) angivne mål,
- e) der træffes alle nødvendige foranstaltninger til at gennemføre Koreas økonomiske genrejsning.

I resolutionens andet afsnit vedtages under pkt. (a) nedsættelsen af en ny kommission, der i fortsættelse af de tidligere Korea-kommissioner skulle repræsentere FN i gennemførelsen af de angivne formål samt for sådanne foranstaltninger med hensyn til »relief and rehabilitation in Korea«, som måtte blive vedtaget af FN efter indstilling af »the Economic and Social Council«.

Under (b) nedsættelse af en interimskommission bestående af de faste medlemmer i FN af de stater, som fik sæde i ovennævnte kommission — »to consult with and advise the United Nations Command in the light of the above recommendations«

I resolutionens sidste afsnit pålægges det the Economic and Social Council inden 3 uger efter resolutionens vedtagelse at udarbejde og forelægge for General Assembly planer for »relief and rehabilitation after termination of hostilities« — ud fra den kendsgerning, at genoprettelse af Koreas økonomi ved afslutning af de nuværende fjendtligheders ophør vil blive en opgave af overordentlig omfang.

Delvis tilslutning til 5-magts-resolutionen. Et bemærkelsesværdigt tegn på den i den politiske komité rådende stemning for en fredelig løsning frembød den d. 4/10 afholdte afstemning om 5-magtsforslaget, idet dets 3 første punkter, der bl. a. gik ud på, at FN's første opgave var at løse divergenser ved fredelige midler, blev vedtaget, idet et betydeligt antal delegerede afholdt sig fra at stemme.

The General Assembly recommends: To the belligerents in Korea that they immediately cease hostilities; dette punkt i 5-magts-resolutionen forkastedes derimod. (+ 6, ÷ 43, abst. 10).

Imod stemte bl. a. de 3 skandinaviske lande; abst.: Sydafrika, Yemen, Afghanistan, Burma, Ægypten, Indien, Irak, Libanon, Saudi Arabien og Syrien. (Afstemningen, hvorved 5-magts-resolutionen

som helhed blev nedstemt, var iøvrigt rent formel, da det ovennævnte modificerede 8-magts-forslag forud var vedtaget.)

De 8 magters resolutionsforslag med den af Israels repræsentant foreslåede tilføjelse blev vedtaget af generalforsamlingen den 7. oktober 1950.

GENARALERNE TAGER MAGTEN

Når New York-bladene (som oplyst af Polens repræsentant på mødet d. 7/10) allerede inden vedtagelsen kunne proklamere:

»Mac Arthur boss of the situation in Korea until elections«

»Mac Arthur to rule Korea until elections«

tyder det på, at der allerede fra en eller anden side var givet Mac Arthur frie hænder i overensstemmelse med de ca. 1. oktober trufne forhåndsftaler.

Af generalforsamlingens lange og løfterige resolution blev intet tilbage. Alle gode hensigter, de med deltagelse af repræsentanter for Nord- og Sydkorea krævede forhandlinger til genoprettelse af freden — alt blev opslugt af den af Mac Arthur og Syngman Rhee rent destruktivt gennemførte militæraktion.

Den for FN (og hele menneskeheden) katastrofale udvikling, da militære styrker i FN's navn i begyndelsen af oktober 1950 med den 38. breddegrad som omdrejningsakse svingede fra en defensiv til en aggressiv intervention, må formentlig i afgørende grad tilskrives den påviste manglende legalitet i forhold til FN's charta.

Mac Arthurs afskedigelse afslørede — men afbødede ikke de skæbnesvangre konsekvenser af den fuldstændige bortseen fra den i chartaet foreskrevne kommandoordning. Dette er også baggrunden for det negative og for FN kompromitterende forløb af de nu på andet år verserende våbenstilstandsforhandlinger (chartaets art. 46 og 47 er gengivet s. 50).

VI.

KINA STEMPLES SOM AGGRESSOR

Siksakkurs overfor det nye Kina

Den bratte svingning i USA's kinapolitik fra Trumans erklæring af 5/1 50 om ikke-intervention i Formosa til den skarpe kurs mod

det nye Kina, udtrykt gennem afvisningen af Kinas krav om optagelse i FN og endelig interventionen af USAs væbnede styrker d. 26/6, er skildret i foregående afsnit (afsnit III).

Denne aggressive udvikling af USAs kinapolitik, som yderligere var markeret ved, at USA d. 7/7 standsede sine olieleverancer til Kina, søgte Truman atter at mildne ved en d. 19/7 udsendt erklæring:

USA var ikke interesseret i Formosa, der kun var tænkt neutraliseret under Koreakrigen.

Dette skulle dog kun blive signalet til, at Mac Arthur, støttet af 4 republikanske senatorer, foretog et fremstød for sin diametralt modsatte politik. Den 24/8 kræver han i et budskab til veterankongressen i Chicago: *Formosa som permanent led i USAs stillehavsfor-svar.*

Truman kræver omgående Mac Arthurs erklæring tilbagekaldt; men den var da allerede offentligheden bekendt.

Kina griber nu ind med en klage til FN, hvori det stempler USAs formosaaktion som en aggression mod Den Kinesiske Folkerepublik, og d. 29/8 optager sikkerhedsrådet klagen på sin dagsorden.

FN-INVASIONEN I NORDKOREA

Syngman Rhees og Mac Arthurs egenmægtige invasion i Nordkorea de første dage i oktober må vel forudsættes direkte eller indirekte tolereret af State Departement (og de øvrige deltagere i 8-magts-gruppen). I spillet mellem præsidenten og generalen var det nu tydeligvis den sidste, der havde overtaget — en naturlig følge af, at man med enestående letsindighed havde givet ham overkommandoen over den med formosaaktionen kombinerede koreakrig.

Det er vanskeligt at dømme om, hvorvidt de seneste politiske angreb på Acheson har påvirket hans koreapolitik, hedder det i en kommentar i New York times d. 16/11. Om hans ansvar for invasionen i Nordkorea hedder det videre:

»Mr. Acheson pressede resolutionen om overskridelse af 38. breddegrad igennem. Han billigede, at FN-tropper blev sendt nord for Nordkoreas hovedstad ind i grænseregionen, skønt hans tidligere hjælper Georg F. Kennan gentagne gange advarede regeringen om,

at de kunne vente en farlig reaktion fra kommunisterne, hvis en sådan politik blev antaget

Skønt Indien advarede USA om, at overskridelse af 38. breddegrad rimeligvis ville blive fulgt af en kinesisk intervention, besluttede regeringen at betragte dette som bluf.« (James Reston i New York Times).

Ved fremrykningen nord for hovedstaden blev også et britisk forslag om oprettelse af en neutral zone tilsidesat.

Mødet på Wake 15. okt. Det må dog have været meget alvorlige bekymringer for hans egen Kina-politik truende sammenbrud, der bevægede præsidenten til det højst usædvanlige skridt at sætte generalen stævne på den fjerne stillehavsø Wake.

Syngman Rhees provokationer. Medvirkende til dette hurtige bagslag efter den overmodige start af aggressionen over 38. breddegrad har formentlig været den kraftige reaktion i engelsk og amerikansk presse mod den terror, som Syngman Rhee udfoldede i Nordkorea — en ny provokation mod det kommunistiske Kina.

Den af FN's generalforsamling d. 7/10 nedsatte Korea-kommision (der iøvrigt på forhånd var sat ud af spillet ved generalens forsøg på en militær erobring af Nordkorea) vedtog d. 12/10 på Australiens forslag en resolution, der afskar Syngman Rhee fra at udøve administrative funktioner i Nordkorea. Efter den forståelse, offentligheden efterhånden (kun alt for sent) har fået af den sydkoreanske fascist, vil det ikke forbavse, at Syngman Rhee nægtede at bøje sig for denne tilkendegivelse.

Provokation og reaktion. Har overgeneralen virkelig troet, at han kunne invadere Nordkorea indtil Yalu uden at provokere den intervention, som Kina klart havde tilkendegivet i så fald at ville sætte ind? Hvis han virkelig har kunnet berolige sig selv og præsident Truman i så henseende, skulle de begge hurtigt blive revet ud af vildfarelsen.

Den 26/10 erobrede de allierede Chosan 3 miles fra Manchuriets grænse, og få dage efter reagerede Peking radio:

»Det kinesiske folk er nødt til at hjælpe det koreanske folk.«

Trods denne advarsel kom Mac Arthurs første rapport om kinesiske enheders tilsynekomst i Korea som et chok for offentligheden

i USA — helt belejligt for republikanerne, der ved kongresvalget den 7/11 reducerede demokraternes flertal i senatet fra 12 til 2 stemmer. Hirschfeldt antyder ligeledes, at det var hensynet til det nær forestående kongresvalg, som lå bag ved overkommandoens sabotering af det britiske forslag om at opretholde en neutral zone mellem Pyongyang og Yalu.

Også i FNs sikkerhedsråd vakte påstanden om Kinas indgreb så stor uro, at man indbød Kina til i rådet at diskutere Mac Arthurs rapport. Kina erklærede sig i sit svar af 11/11 villig til at diskutere Formosa-spørgsmålet, der som foran nævnt var sat på rådets dagsorden, men afviste en diskussion om Mac Arthurs rapport.

»Hjem til jul« offensiven 27. nov. Var Mac Arthurs alarmerende rapport d. 5/11 bluf?

Han synes i hvert fald ikke at have tillagt den så megen vægt, at den kunne afholde ham fra d. 24. med svage styrker at indlede en offensiv over en 500 km bred front mod Yalufloeden — en provokation, der efter Chou En-lais udtalelser den 3. oktober afgørende ville medføre en kinesisk intervention. Det måtte også på forhånd være indlysende, at offensiven ville krydse den umiddelbart forestående forhandling mellem sikkerhedsrådet og general Wu, som var nået frem til New York d. 24.

Mac Arthur, hvis pralende, provokatoriske juleoffensiv opløste sig i et almindeligt tilbageslag, kunne d. 28. rapportere, at *FN nu var viklet ind i »en helt ny krig«*.

Panik. Opstilling af et program for »sejren«, der for FNs invasionsstyrker havde været lokkemaden ved overskridelsen af 38. breddegrad, havde voldt visse vanskeligheder på grund af uoverensstemmelser med Syngman Rhee, der fremdeles opfattede den såkaldte FN-aktion som et middel til at bringe Nordkorea under hans herredømme.

Den afgørende forudsætning for den forventede sejr havde været negligering af Chou En-lais advarsler. Den bølge af harme, som fulgte med den panik, som udsigten til et nederlag for interventionspolitikken vakte i USA og FN, burde vel rettelig være vendt mod de politikere og militære, hvis totalt svigtende dømmekraft havde medført katastrofen. Den vendte sig imidlertid i første linie mod Kina; det var jo herfra, truslen mod invasionsstyrkerne hidrørte.

USA rasler med atombomben. Præsident Trumans udtalelse på en pressekonference:

»Atombomben vil kun blive anvendt med præsidentens bemyndigelse«

fremkaldte uro og protestbevægelser navnlig i England. Attlee udtalte i underhuset, at efter hans mening ville bomben kun kunne anvendes i Korea efter forhandling mellem deltagerne i Koreakrigen. London Times går videre og mener, at en beslutning af en sådan rækkevidde kun kan træffes af »repræsentanter for den frie verden«. (FN-camouflagen er så tynd, at FN her og i senere alvorlige tilfælde af lignende art overhovedet ikke nævnes.)

Forholdet mellem de allierede er så kritisk, at Attlee d. 4/12 rejser til Washington.

KINAS INTERVENTION FOR FN

Cease-fire kommissionen. For FN måtte Kinas højst ubelejlige indgreb i første linie kalde på en indsats for at få krigen standset. Den første indsats kom fra en række asiatiske og arabiske stater, der den 12. december indledede en aktion for en indstilling af kampene (cease-fire), og to dage efter nedsatte generalforsamlingen en kommission bestående af repræsentanter for Persien, Indien og Kanada.

General Wu afviste imidlertid ild-ophør-forslaget som værende et forsøg på fortsættelse af den amerikanske aggression og foreslog:

Tilbagetrækning af alle fremmede tropper fra Korea,

7. flådes tilbagetrækning fra Formosastrædet,

Kinas anerkendelse i FN.

General Wu trækker hermed Kinas mellemværende med USA frem i forgrunden med det resultat, at Truman erklærer USA i nødstilstand:

»på grund af den trusel mod freden, som Ruslands og Kinas aggressive politik indebar«. (FN Chronology).

Den 19. forlader den kinesiske delegation New York, og den 23. afgav den kinesiske udenrigsminister Chou En-lai en erklæring om deres betingelser for våbenstilstand i nær overensstemmelse med general Wu.

Hvem er aggressor? Kinas anklage mod USA for aggression var

ved de seneste begivenheder kommet i forgrunden. Som et modtræk fremsender USA i begyndelsen af det nye år ad diplomatisk vej en henvendelse til 22 medlemsstater indenfor FN om USAs forslag om at stemple Kina som aggressor.

Imidlertid fortsætter våbenstilstandsforhandlingerne i FN's 1. komité, hvor Lester Pearson den 11. på cease-fire-komiteens vegne fremsætter følgende forslag (FN A/C. 1/64):

- 1) øjeblikkelig ildophør,
- 2) tilbagetrækning af alle ikke-koreanske tropper,
- 3) nedsættelse af en komité, der skal ordne problemerne i Østen, derunder Formosa-spørgsmålet og Kinas optagelse i FN.

USA slår spillet over ende. Kanadas fredsaktion synes ikke at have passet USA, hvis regering — inden Kinas modforslag, der blev afgivet den 17., var nået til behandling i FN — bestemmer sig til at afbryde fredsforhandlingerne. Udenrigsminister Acheson erklærer Kinas modforslag for uantagelige, og præsident Truman udtaler, at US vil presse på i FN for at få Kina erklæret for aggressor.

(K. A.)

Dermed var fredsforhandlingerne for så vidt definitivt blokerede; men 1. komité fortsætter forhandlingerne uanset denne alvorlige præjudice og sætter Kinas svar (1/653) på dagsordenen.

Forskellige delegationer — derunder Australiens og Storbritanniens — ønskede tid til at studere forslaget og indhente instruktioner hos deres regeringer. Indonesiens repræsentant udtalte på mødet den 20., at Kinas modforslag fortjente den højeste opmærksomhed, og efter en detaljeret gennemgang af Kinas forslag udtalte Benegal Rau, Indien, at *det efter det anførte måtte være klart, at Chou En-lais modforslag gav plads for videre diskussion og forhandling.* (428. møde s. 525).

Bekymringer indenfor Vestblokken. USAs standpunkt gav anledning til bekymringer og mishagsytringer. Et privat telegram til Pol. d. 18. giver således udtryk for: engelsk bekymring for, at afslag på USAs krav vil medføre formindsket militær og politisk hjælp til Europa.

Misfornøjelse indenfor Commonwealth. Det engelske New Statesman and Nation giver udtryk for den misfornøjelse, der med

Indien som udgangspunkt havde bredt sig til Commonwealth, »der ikke ville indordne sig under den kliché, som drejede Lake Success fra et center for fredsstiftelse til en platform for krigspropaganda«.

Oppositionen indenfor FN blev yderligere skærpet, da Benegal Rau den 22. kunne give 1. komité underretning om et gennem Indiens ambassadør i Peking modtaget *nyt fredsforslag*, der blandt andet imødekam cease-fire komiteens forslag af 11. januar ved at gå med til, at der kunne blive aftalt ild-ophør på det første møde i den foreslåede konference. Forslaget indeholdt iøvrigt væsentligt de samme punkter som cease-fire-komiteens.

De 12 asiatiske stater, der stod bagved forslaget af 12. december, krævede nu tid til overvejelse af det nye forslag og til at indhente instruktioner fra deres regeringer, hertil sluttede sig Storbritanniens repræsentant Gladwyn Jebb, der mente, at de nye meddelelser fra Peking var af stor interesse.

VESTBLOKKEN SPLITTES OG GENFORENES

Indenfor Vestblokken trak det op til veritabelt oprør.

Indiens forslag om udsættelse af debatten blev vedtaget med 27 stemmer mod 23.

»Tiden er ikke inde til et nyt skridt mod Kina«, udtaler Attlee.

Om det nye fredstilbud hedder det i et telegram fra London (til Politiken 23/1 og 24/1):

»Forslaget har gjort de nordiske delegationer betydeligt mere reserverede overfor USAs forslag om at stemple Kina som aggressor.«

Fra samme kilde meddeles den 24.:

»Det engelsk-amerikanske modsætningsforhold med hensyn til Kina opfattes i vide kredse som nærmest uløseligt.«

I USA er man lige så klar over krisen indenfor FN.

»Splittelsen mellem USA og de fleste andre Atlantnationer med hensyn til den fjernøstlige politik har nået et kritisk punkt de sidste dage.« (New York Times d. 24/1).

Den vedtagne udsættelse kom USA tilstrækkelig på tværs; men at USA skulle tolerere Atlantgruppen og andre subventionerede gruppers oprør i længden imod kongressens klare vedtagelser var utænkeligt. Situationen på »pressionsstadiet« belyses af følgende:

England kan bedre end nogen anden vurdere, »hvor langt man

bør gå også under hensyn til den belastning, sammenholdet mellem de vestlige nationer muligvis udsættes for.» (S. T. R. i Pol. 24/1).
Nye fredsforslag i 1. komite. I 1. komité fortsætter de asiatiske stater og Kanada deres bestræbelser for ved direkte forhandling med Kina at nå frem til et for FN acceptabelt fredsforslag (431. møde s. 543).

Den 24. kunne de asiatiske stater fremsætte et nyt fredsforslag, revideret på basis af de med Kina førte forhandlinger.

USAs forslag betegnes af Favzi Bey (Ægypten) som unyttigt og ubetimeligt; det ville formindske muligheden for en fredelig løsning:

Kanadas fredspan af 26. jan. Mr. Pearson kunne den 26. resumere de ved forhandlingerne opnåede resultater i et forslag, hvis vigtigste punkter var følgende:

- 1) Der skulle inden 8—10 dage holdes en konference i Lake Succes eller New Delhi med USA, Storbritannien, Frankrig, Den kinesiske Folkerepublik, Sovjet, Indien og Ægypten som deltagere,
- 2) en cease-fire overenskomst efter de i forslag af 11/1 angivne retningslinier,
- 3—4) retningslinier for ordning af Korea-spørgsmålet og de øvrige fjernøstlige problemer, derunder »Den Kinesiske Folkerepubliks status i FN.«

(Det nye Kinas udelukkelse fra FN var under forhandlingerne genstand for kritik fra mange sider, derunder Danmarks delegerede.)

Modstanden mod USA smuldrer. De sidste dage i januar synes det, at USA har vundet tilstrækkelig tilslutning til sit forslag — ikke fordi der kan ses nogen påviselig grund til at afbryde forhandlingerne med Kina, der netop nu var i god gænge, men åbenbart fordi USA nu havde tabt tålmodigheden og ville have sin krig igennem. Blandt de stater, der var faldet til føje, var Danmark, hvis delegerede, Borberg »ikke ville have vanskeligt ved at acceptere USAs resolution i princippet«.

Advarsler. At erklære Kina for aggressor truer FNs eksistens hedder det d. 27. i en kommentar i New Statesman and Nation, der fortsætter:

»Endnu en indvending er, at resolutionen vil give USA lovlig be- myndigelse til at stræbe efter (persue) en krig, som ingen betydende stat undtagen USA tror er retfærdig eller hensigtsmæssig«. Intet har rystet verden så meget, hedder det i samme artikel, som mr. Gross udtalelse i Lake Succes: »Amerika ville betragte Formosa- spørgsmålet alene ud fra amerikanske synspunkter, interesser og strategi.«

Også i 1. komité lyder en alvorlig advarsel, idet Benegal Rau på mødet d. 29. oplyser, at hans regering fra autoritativ side var blevet informeret om, at *når først en resolution, der fordømte Kina, var blevet vedtaget, ville der ikke være yderligere håb om forhandling.*

12-magts-forslag godkendes af Kina, forkastes af FN. På mødet d. 30. oplyses det, at Indien har nye informationer, der går ud på, at 12-magtsgruppens forslag af 26/1 var blevet prøvet i Peking og der regnet for et egnet grundlag for en fredelig afgørelse. På dette tidspunkt havde imidlertid Vestblokken allerede bundet sig, og 12-magtsforslaget faldt med 28 stemmer mod og 17 for, medens 13 (deriblandt Danmark) afholdt sig fra at stemme.

USA-resolutionen — indbefattet en af Libanon foreslået ændring — blev herefter vedtaget med 44 stemmer (Danmark og Norge inclusive). Imod stemte foruden Østblokken Burma og Indien. Yemen, Jugoslavien, Afganistan, Ægypten, Indonesien, Pakistan, Sverige og Syrien afholdt sig fra at stemme. (A/C. 1/642, 1/656 amend, 1).

Generalforsamlingen stempler Kina som aggressor. Resolutionen, der stemplede Kina som aggressor, blev vedtaget i FNs generalforsamling den 1. februar 1951.

Efter et hip til sikkerhedsrådet, fordi det på grund af manglende enighed mellem de faste medlemmer ikke havde kunnet ordne forholdet, og efter (i modstrid med de ovenfor påviste fakta) at have bemærket, at Den Kinesiske Folkerepublik ikke havde modtaget FNs fredsforslag, men fortsat sit angreb på FNs styrker, hedder det i den vedtagne resolution:

Generalforsamlingen finder, at Den Kinesiske Folkerepublik ved at give direkte hjælp til dem, der allerede havde begået aggression i Korea og ved at indvikle sig (engaging) i fjendtligheder mod FNs derværende styrker, selv har indviklet sig (has itself engaged) i

aggression i Korea. (Resolutionen er aftrykt i FNs Korea Chronology).

Resolutionen kræver endvidere FN aktionen i Korea fortsat »for at møde denne aggression«. Spørgsmålet om sanktioner (additional measures) henvises til undersøgelse i en komité*).

Udsigten til en let og hurtig erobring af Nordkorea har formentlig været baggrunden for, at MacArthurs og Syngman Rhees egenmægtige og hårdhændede aktion mod Nordkorea og nordkoreanerne blev tolereret af de i aktionen deltagende stater; intet under, at den truende udsigt til et nederlag måtte komme som et chok; men når man vendte sin vrede mod Kina i stedet for mod dem, der havde provokeret Kina, gik man over, hvor gærdet var lavest. Det var det nemmeste for FN-staterne, der selv var part i sagen, ved benyttelse af deres stemmeflertal i generalforsamlingen at lade eget ansvar forsvinde i en resolution, der gjorde den stat, som man havde nægtet medlemskab i FN og provokeres så groft, ene ansvarlig.

På baggrund heraf må det bemærkes, at den månedlange debat i 1. komité fra mange sider blev ført på et højt plan; så meget mere kompromitterende var de kovendinger, der bragte et tilstrækkeligt antal modstræbende delegationer over på den linie, der var anlagt af USAs regering og kongres medio december 1950.

Resolutionen blev derved i højere grad udtryk for den indbyrdes politiske, økonomiske og militære afhængighed indenfor den gruppe magter, der behersker flertallet i FN, end for en retsopfattelse.

At resolutionen — ligesom andre FN resolutioner — er virkelighedsfjern og savner rod i de gennem de forudgående forhandlinger klarlagte kendsgerninger, kan næppe udtrykkes klarere end gennem Mr. Barringtons (Burmas) indlæg d. 29/1:

»Indtil den 17. januar var mindst 50 delegerede gået ind for for-

*) Om sanktionsspørgsmålet udtalte minister Borberg på 1. komité's møde den 29/1:

Den danske delegation vil ikke ved at stemme for den paragraf i USAs resolutionsforslag, der foreslår en sanktionskomité, føle sig bundet til at tiltræde et forslag om sanktioner (bound to an affirmative reply), da den føler, at spørgsmålet kræver et særligt studium. Ydermere var det, da chartaet havde til formål at sikre fredens sag og ikke var en straffe-kodeks, nødvendigt at betragte sanktioner ikke blot som straffeforanstaltninger, men også som midler til at sikre fredens genoprettelse.

handling, som ikke ville være indskrænket til det koreanske spørgsmål, men ville have udstrakt sig til Formosa og Kinas repræsentation i FN uden krav om at stemple Kina som aggressor. Da Kina i sit svar af 17/1 og senere afklaringer havde erklæret sig villig til at gå ind i en diskussion, var der grund til at undre sig over, hvorfor det i visse kvarterer anses for væsentligt at stemple Kina som aggressor.«

Efterskrift, oktober 1952. Trumans militære intervention 26/6 1950 over hele den mod den østlige kommunisme vendende front (jfr. s. 36), var en fortsættelse af den linie, som var lagt op ved Truman-deklarationen af 13/3 1947 om bekæmpelse af verdenskommunismen.

Når det gennem den foran beskrevne udvikling lykkedes USA at få Den Kinesiske Folkerepublik stemplet som Nordkoreas bagmand, var det som allerede antydte mere det republikanske partis (og Kina-Lobbyens) politik end Trumans, idet denne fra først af havde søgt at fremstille krigsudbruddet som en af Sovjet indledet generel aggression (jvf. s. 37). Udviklingen af Koreakonflikten har ikke givet holdepunkt for dette postulat.

Som Bonn-regeringens begrundelse for et remilitariseret Tysklands indlemmelse i det vesteuropæiske forsvarsfællesskabs — i flagrant modstrid med Potsdamoverenskomsten — læser man imidlertid følgende:

»Den 25. juni 1950 begyndte krigen i Korea. Den viste, at Sovjetunionen og dens vasalstater var bestemt på nu ikke længere at fortsætte deres aggressionsplaner alene med den kolde krigs, men også med den varme krigs midler.« (Bulletin des Presse und Informationsamtes der Bundesregierung 27. maj 1952).

Da det således synes tanken at genopfriske denne skrøne som begrundelse bl. a. for den provokation, som Tysklands remilitarisering frembyder, synes det rimeligt som konklusion af nærværende redegørelse også kategorisk at understrege, at Vesteuropas opmilitarisering i så fald hviler på forfalsket grund.

VII HVORFOR?

En dokumentarisk gennemgang af de skæbnetunge begivenheder omkring Korea-krigen må forme sig som en skarp kritik af FN og dets generalsekretariat; den rettes mod FNs arbejdsystem, hvorefter et flertal af større eller mindre stater kan binde forbundet og dets medlemmer gennem utilstrækkeligt prøvede og tvivlsomt underbyggede resolutioner.

Hvortil en sådan kritik — vil man kunne spørge — af et forbund, hvortil store dele af menneskeheden har knyttet og endnu knytter så store forhåbninger?

Hertil må svares, at FN er folkenes fælles eje; for forbundets udskriden fra en fredspagt til at beherskes af en den halve verden omspændende magtpolitik og af regionalt afgrænsede militæralliancer må hver enkelt af de pågældende nationer tage sit *selvstændige* ansvar.

FN blev under den anden verdenskrig dannet som en sammenlutning af stater, der havde stået sammen i kampen mod de fascistiske aksemagter — senere (i medfør af en på Potsdamkonferencen mellem Stalin, Truman og Attlee truffet aftale) åbnet for stater, som havde været *neutrale* i denne kamp, dog Franco-Spanien grundet på dets støtte til aksemagterne udtrykkelig undtaget herfra. Ud fra denne forudsætning må allerede den i den seneste tid ensidigt gennemførte remilitarisering af de 3 aksemagter betragtes som et dødeligt slag mod det i San Francisco dannede forbund. Dette forhold og den stedfindende opmilitarisering af enkelte magtgrupper indenfor FN skal ikke nærmere behandles i nærværende undersøgelse, der vedrører den dybtgående krise i FN, der har sit udgangspunkt i Korea-krigen og derfra på katastrofal måde har bredt sig over alle mellemfolkelige forhold.

Overfor det i vor del af verden gennem myter, fortællinger og unøjagtige gengivelser fast opbyggede system af klicheer og vrangforestillinger vedrørende FN's andel i og ansvar for Korea-tragedien har en gennemgang og analyse af grundlæggende kendsgerninger været påkrævet. Læseren vil ikke have undgået at bemærke de mange lighedspunkter mellem den udvikling, der efter Koreas deling førte til Koreakrigen, og de tendenser, der truer med at gøre Tyskland til et nyt Korea.

Der må gennem oplysning skabes en opinion, der kan kræve FN viklet ud af det militær- og magtpolitiske spind og føre det tilbage til det øst og vest omfattende fredsforbund, hvis grundlov er det i San Francisco i 1945 vedtagne charta.

Først og sidst er dette betinget af, at det Kina, der omfatter ca. 1/5 af jordens folk, får den repræsentation i FN, som chartaet har fastsat.

Hvis dette erkendes, kan FN begynde, hvor det slap i de sidste måneder af 1950, med kravet om *øjeblikkelig ophør af kamphandlingerne* («*cessé fire*») i Korea som indledning til en endelig afvikling af FN's indgreb i den koreanske borgerkrig og til genoprettelse af fred og ro i det fjerne Østen.

KILDE- OG LITTERATURHENVISNING

United Nations originale rapporter

- Lake Succes 1948:
Temporary Commission of Korea Volume I A/575
Temporary Commission of Korea Volume II A/575, Add. 1
Temporary Commission of Korea Volume III A/575, Add. 2
Paris 1948: Temporary Commission of Korea,
Second part Volume I A/575, Add. 3
Lake Succes 1949:
United Nations Commission on Korea Volume I A/936
Lake Succes 1950:
United Nations Commission on Korea A/1350
Security Council, official records:
473. møde, 25. juni 1950 Nr. 15
474. møde, 27. juni 1950 Nr. 16
United Nations Background Paper Nr. 62.
Guide to the United Nations Chartes. A Korea Chronology.
Det danske udenrigsministeriums beretninger
til rigsdagen vedrørende De Forenede Nationers generalforsamlinger.
United States Information Service
1) Special Artikel (på dansk) 20. juli 1950
2) Relation With China (hvidbog) 1944—1949
Ministry of Foreign Affairs of the Democratic Peoples Republic of Korea
Documents and materials exposing the instigators of the civil war in Korea.
Lennart Hirschfeldt: Korea.
Konflikten och Föenta Nationerna. Utrikespolitiska institutets Bog-förlag 1951.
Keesing Archiv (K. A.).
Kaj Moltke: Korea kæmper. Frit Forlag 1950.
Sir John Pratt: Korea. The Lie That Led to War.
Forskellige nærmere angivne *tidsskrift- og dagbladartikler.*
FN's informationskontor takkes for venligt udlån af materiale.